

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ &
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Δ/ΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα 21/10/2014
Αριθ. Πρωτ. 6658

Προς : Πίνακας αποδεκτών
Κοιν. : Πίνακας αποδεκτών

Πληροφορίες: Φ. Θεοδώρου, Δ. Αλεξανδρής
 Ταχ. Δ/νση : Ευαγγελιστρίας 2 Αθήνα
 ΤΚ : 105 63
 Τηλέφωνο : 2131510138 - 2131510975
 FAX : 2131510 935
 E-mail : ftheo@gscp.gr, dalex@gscp.gr

ΘΕΜΑ: Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

- ΣΧΕΤ.:**
1. Ν.3013/2002 Περί αναβάθμισης της Πολιτικής Προστασίας & λοιπές διατάξεις, (ΦΕΚ 102/Α'/2002).
  2. Π.Δ.151/3-6-2004 (ΦΕΚ 107/Α'/2004) Οργανισμός Γεν. Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
  3. Υ.Α.1299/7-4-2003 Έγκριση του από 7.4.2003 Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ (ΦΕΚ 423/Β'/2003).
  4. Π.Δ. 184/2009 «Σύσταση Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και καθορισμός των αρμοδιοτήτων του» (ΦΕΚ 213/Α'/2009)
  5. Ν. 4249/2014 Αναδιοργάνωση της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση Υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και ρύθμιση λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 73/Α'/2014)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι πλημμύρες ως φαινόμενα εντάσσονται στην κατηγορία των φυσικών καταστροφών όπως αυτές ορίζονται στο παράρτημα Α-1-1 της ΥΑ 1299/2003 «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» γιατί μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο τη ζωή και την περιουσία των ανθρώπων και να προκαλέσουν καταστροφές στην οικονομία και τις υποδομές της χώρας.

Οι πλημμύρες προκαλούνται λόγω ραγδαίων βροχοπτώσεων-ισχυρών καταιγίδων ή από το ξαφνικό λιώσιμο χιονιού, ή ακόμα και από συνδυασμό των παραπάνω με συνέπεια την μεγάλη αύξηση της απορροής των ποταμών. Συμβαίνουν επίσης από υποχώρηση φραγμάτων και στην περίπτωση αυτή οι συνέπειες συνήθως είναι πολύ μεγάλες.

Η πλημμύρα μπορεί να παρουσιάζει βραδεία εξέλιξη (πλημμύρες πεδίου) είτε ταχεία εξέλιξη (ξαφνικές ή αιφνίδιες πλημμύρες), γεγονός που είναι και το πιο συνηθισμένο φαινόμενο στην Ελλάδα λόγω της ιδιόμορφη γεωμορφολογίας της χώρας μας η οποία συμβάλλει στην ανάπτυξη μεγάλου αριθμού ρεμάτων με μικρές σχετικά λεκάνες απορροής, στις οποίες κυριαρχούν οι έντονες κλίσεις που συντελούν στη γρήγορη αποστράγγισή τους.

Η ξαφνική πλημμύρα είναι το αποτέλεσμα ατμοσφαιρικών διαταραχών, που συνοδεύονται από ραγδαίες βροχοπτώσεις, με μεγάλα ποσά βροχής σε σύντομο χρονικό διάστημα. Οι κυριότεροι παράγοντες που συνηγορούν στην εκδήλωση μιας ξαφνικής πλημμύρας, είναι: η ένταση και η διάρκεια της βροχόπτωσης, το ανάγλυφο του εδάφους, η βλάστηση, η καταστροφή της φυσικής βλάστησης λόγω πυρκαγιών κ.α.

Οι ξαφνικές πλημμύρες εμφανίζονται σε μικρό χρονικό διάστημα (λίγων ωρών ή λιγότερο) από την εκδήλωση των έντονων καιρικών φαινομένων και έχουν προκαλέσει κατά το παρελθόν μεγάλες καταστροφές σε υποδομές (γέφυρες, κτίρια, τεχνικά έργα, κλπ) και αγροτικές εκμεταλλεύσεις και έχουν θέσει σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές (παράσυρση αυτοκινήτων και πεζών, κλπ).

Η πρόκληση αυτών των καταστροφών οφείλεται εκτός των άλλων και στις παρεμβάσεις που έχουν γίνει στην κοίτη και τα πρανή των φυσικών ρεμάτων ή ακόμα και στην πλημμελή συντήρηση των τεχνικών έργων που κατασκευάσθηκαν για να διευκολύνουν την απορροή των ομβρίων υδάτων, ή πολλές φορές και στην ανυπαρξία τέτοιων έργων.

Ένα σπανιότερα εμφανιζόμενο είδος πλημμύρας στην Ελλάδα είναι η παράκτια πλημμύρα, η οποία εμφανίζεται στις παράκτιες περιοχές λόγω του κυματισμού της θάλασσας σε συνδυασμό με την εμφάνιση παλίρροιας.

Με βάση τα παραπάνω η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, ως φορέας της Κεντρικής Διοίκησης, με κύρια αποστολή το συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε όλο το φάσμα της διαχείρισης κινδύνων από την εκδήλωση καταστροφών, στα πλαίσια εφαρμογής της παραγράφου 1 του αρθ.6 του Ν.3013/2002 (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει βάσει της παρ.2 του αρθ.104 του Ν. 4249/2014) καθώς και του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης» (ΥΑ 1299/7-4-2003), θεωρεί απαραίτητη την έκδοση του παρόντος το οποίο αποτελεί κείμενο στρατηγικού επιπέδου και επιλογών που συνδυάζει σύνολο διατάξεων σχετικών με τους ρόλους και αρμοδιότητες φορέων Πολιτικής προστασίας που εμπλέκονται στη διαχείριση κινδύνων από πλημμυρικά φαινόμενα.

Στο παρόν έγγραφο προσδιορίζονται με απόλυτη σαφήνεια οι ρόλοι και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκομένων φορέων πολιτικής προστασίας¹ σε έργα και δράσεις πρόληψης και ετοιμότητας για την αντιμετώπιση πλημμυρικών φαινομένων και παρέχονται συντονιστικές οδηγίες για την από κοινού αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση των συνεπειών.

1.2. ΕΡΓΑ, ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

Με δεδομένη την εμφάνιση του καταστροφικού φαινομένου των πλημμυρών καθ' όλη την διάρκεια του έτους, με ιδιαίτερη έμφαση στους χειμερινούς μήνες, προκύπτει η ανάγκη για δρομολόγηση συντονισμένων έργων και δράσεων πρόληψης και ετοιμότητας που θα συμβάλουν στην αντιμετώπισή τους, ειδικότερα σε περιοχές που βαρύνονται με ανάλογο ιστορικό, ή στο πρόσφατο παρελθόν έχουν πληγεί από δασικές πυρκαγιές. Στην περίπτωση αυτή είναι προφανές ότι η απομάκρυνση της δασικής βλάστησης συμβάλλει στην αύξηση της απορροής των υδάτων και των φερτών υλών, με αποτέλεσμα ο κίνδυνος να είναι ακόμη μεγαλύτερος.

Τα έργα, οι δράσεις και τα μέτρα πρόληψης και ετοιμότητας που εφαρμόζονται στη χώρα μας για την αντιμετώπιση των πλημμυρών, ενόψει της χειμερινής περιόδου όπου εμφανίζονται με μεγαλύτερη συχνότητα, προσδιορίζονται θεματικά στις παρακάτω ενότητες.

1. Σχολαστικός έλεγχος όλων των αντιπλημμυρικών έργων και συντήρησή τους, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η απρόσκοπη λειτουργία τους, κατά προτεραιότητα σε περιοχές που έχουν πληγεί από πρόσφατες καταστροφικές δασικές πυρκαγιές
2. Μελέτη και εκτέλεση έργων συγκράτησης των εδαφών σε δασικές εκτάσεις που η φυσική τους βλάστηση πρόσφατα έχει καταστραφεί από πυρκαγιές (κορμοδέματα, κορμοφράγματα, αυλακώσεις κλπ.).
3. Έλεγχος και προληπτικός καθαρισμός των κοιτών των ρεμάτων με σκοπό την αποκατάσταση της φυσικής τους ροής.
4. Λήψη των απαραίτητων μέτρων προστασίας από τον κίνδυνο των πλημμυρών στις εγκαταστάσεις των Δημοτικών Επιχειρήσεων και Εταιριών Ύδρευσης Αποχέτευσης, ιδιαίτερα των αντλιοστασίων και των υδραγωγείων.
5. Απομάκρυνση όλων των απορριμάτων, φερτών υλικών, φυλλώματος δένδρων, κλπ, τα οποία βρίσκονται σε δρόμους και κοινόχρηστους χώρους εντός του αστικού χώρου και μπορεί να προκαλέσουν εμφράξεις σε παρακείμενα φρεάτια απορροής όμβριων υδάτων.

¹ Το δυναμικό και μέσα πολιτικής προστασίας καθορίζονται στο άρθρο 3 του Ν.3013/2002, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει βάσει της παρ.1 του αρθ.110 του Ν. 4249/2014)

6. Επιτάχυνση εργασιών, ενόψει της χειμερινής περιόδου, για την ολοκλήρωση αντιπλημμυρικών έργων σε περιοχές που βαρύνονται με ανάλογο ιστορικό και κατά προτεραιότητα σε περιοχές που έχουν πρόσφατα πληγεί από δασικές πυρκαγιές, καθώς και προγραμματισμό και εκτέλεση νέων έργων, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.
7. Ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων πρόληψης και αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από πλημμύρες, κατά προτεραιότητα σε περιοχές που έχουν πρόσφατα πληγεί από δασικές πυρκαγιές.
8. Αναβάθμιση των μνημονίων ενεργειών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από πλημμύρες από τις Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και Περιφερειών καθώς και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων.
9. Σύγκληση των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων, με εντολή των Περιφερειαρχών και ευθύνη των Αντιπεριφερειαρχών, με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
10. Σύγκληση των Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων (ΣΤΟ) με ευθύνη των Δημάρχων και σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Δήμου σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των εμπλεκομένων φορέων στην υλοποίηση των ανωτέρω έργων, δράσεων και μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας προσδιορίζονται ακολούθως με αναλυτικό τρόπο και βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

2.1 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Οι αρμοδιότητες των φορέων στη συντήρηση των αντιπλημμυρικών έργων και την αστυνόμευση ρεμάτων προς αποφυγή συγχύσεων, καθορίζονται στην 33/3147/12-10-1998 εγκύκλιο της Δ/νσης Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε. Διευκρινήσεις για την εφαρμογή της ανωτέρω εγκυκλίου μετά την εφαρμογή του Ν. 3852/10, δίνονται στο Δ7γ/1220/Φ.Εγκ.33/29-08-2011 έγγραφο της Δ/νσης Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7) της ΓΓΔΕ/ Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων, το οποίο έχει κοινοποιηθεί σε όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Περιφέρειες και Δήμους της χώρας με το 6136/9-09-2011 έγγραφό μας.

Θέματα που αφορούν την μελέτη, ανάθεση και εκτέλεση έργων διευθέτησης/αντιπλημμυρικής προστασίας και εργασιών συντήρησης ρυθμίζονται με το αρθ. 7 του Ν. 4258/2014 (ΦΕΚ 94/A/2014). Συγκεκριμένα, οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, καθώς επίσης και οι υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή της Περιφέρειας, μπορεί να μελετούν και να εκτελούν έργα διευθέτησης / αντιπλημμυρικής προστασίας και εργασίες συντήρησης σε υδατορέματα ή να τα αναθέτουν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί να ανατίθενται οι ανωτέρω αρμοδιότητες – μελέτης, ανάθεσης και εκτέλεσης έργων διευθέτησης/αντιπλημμυρικής προστασίας και εργασίες συντήρησης - και στους ακόλουθους φορείς (αρθ. 7 του Ν. 4258/2014):

- στους οικείους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, όταν το υπό μελέτη υδατόρεμα βρίσκεται εξ ολοκλήρου μέσα στα διοικητικά τους όρια και δεν αποτελεί κλάδο άλλου υδατορέματος,
- στις οικείες Περιφερειακές Ενότητες, όταν το υπό μελέτη υδατόρεμα βρίσκεται εξ ολοκλήρου μέσα στα διοικητικά τους όρια και δεν αποτελεί κλάδο άλλου υδατορέματος,
- στις οικείες Περιφέρειες, όταν το υπό μελέτη υδατόρεμα βρίσκεται εξ ολοκλήρου μέσα στα διοικητικά τους όρια και δεν αποτελεί κλάδο άλλου υδατορέματος.

Σε περίπτωση που το υπό μελέτη υδατόρεμα βρίσκεται μέσα στα διοικητικά όρια περισσότερων Περιφερειών με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί να ανατίθεται η μελέτη και η εκτέλεση των έργων διευθέτησης/αντιπλημμυρικής προστασίας και των εργασιών συντήρησης στις αρμόδιες υπηρεσίες της οικείας Περιφέρειας, για το τμήμα του υδατορέματος που βρίσκεται μέσα στα διοικητικά τους όρια.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω και με την εφαρμογή του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ΦΕΚ 87/Α/2010) οι αρμοδιότητες καθαρισμού² και αστυνόμευσης ρεμάτων και απαλλοτριώμενων χώρων παρά τα ρέματα (πεδινή κοίτη), καθώς και οι αρμοδιότητες μελέτης, κατασκευής και συντήρησης αντιπλημμυρικών έργων που ανήκαν στους Δήμους, στις καταργηθείσες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και στις Περιφέρειες, περιήλθαν πλέον στις νέες Περιφέρειες που συστήθηκαν με τον Ν. 3852/2010 και ασκούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών³.

Διευκρινίζεται ότι την αρμοδιότητα αστυνόμευσης και καθαρισμού κλειστών ρεμάτων έχει η Περιφέρεια, καθώς σύμφωνα με το Ν. 3852/2010 δεν υφίσταται διαχωρισμός μεταξύ ανοικτών και κλειστών (διευθετημένων) ρεμάτων.⁴

Ειδικότερα για τους Δήμους των Περιφερειών Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Ιονίου (Νησιωτικοί Δήμοι) και για τις αρμοδιότητες καθαρισμού και αστυνόμευσης ρεμάτων και των απαλλοτριώσεων χώρων παρά τα ρέματα (αρθ. 204 περ. Ε.4. του Ν. 3852/2010), μέχρι την έκδοση των σχετικών αποφάσεων⁵ για το χρόνο έναρξης άσκησής τους από τους Δήμους, συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 206 του Ν.3852/2010, δηλαδή οι αρμοδιότητες του άρθρου 204 ασκούνται από την Περιφέρεια, κατά παρέκκλιση της προβλεπόμενης σε αυτό σχετικής προθεσμίας (παρ 1, του αρθ. 31 του Ν.4257/14, ΦΕΚ 93/Α/2014)

Επίσης, κατ' εξαίρεση, και σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 4071/2012 (ΦΕΚ 85/Α/2012) με το οποίο αντικαθίσταται το άρθρο 209 του Ν.3852/2010, στους **ορεινούς-μειονεκτικούς Δήμους** έχει αποδοθεί η **αρμοδιότητα της αστυνόμευσης και καθαρισμού ρεμάτων, την οποία ασκούν είτε αυτοτελώς είτε σε συνεργασία με την οικεία Περιφέρεια.**

Διευκρινίζεται ότι για τις περιπτώσεις **νησιωτικών Δήμων που ταυτόχρονα έχουν το χαρακτηριστικό της ορεινότητας ή της μειονεκτικότητας**, ισχύουν οι προβλέψεις του άρθρου 209 του Ν. 3852/2010, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του Ν. 4071/2012, ως αυτοτελούς διάταξης η οποία καλύπτει Δήμους και με τα δύο χαρακτηριστικά (34021/16-9-2014 έγγραφο του ΥΠ.ΕΣ.). **Δηλαδή, οι νησιωτικοί και ορεινοί ή μειονεκτικοί Δήμοι έχουν την αρμοδιότητα αστυνόμευσης και καθαρισμού ρεμάτων, την οποία ασκούν είτε αυτοτελώς είτε σε συνεργασία με την οικεία Περιφέρεια.**

Όσον αφορά την διάδοχη κατάσταση και τις αρμοδιότητες αντιπλημμυρικής προστασίας της κοιλάδας του ποταμού Έβρου (συντήρηση, κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων, διαχείριση υδάτων κλπ), μετά την κατάργηση της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων Έργων Αντιπλημμυρικής προστασίας της κοιλάδας του ποταμού Έβρου και των παραποτάμων του (ΕΥΔΕ/EBPOY) με το νέο Οργανισμό του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων⁶, αυτή θα προσδιοριστεί στο άμεσο μέλλον. Για το ζήτημα αυτό έχει υποβληθεί σχετικό ερώτημα (ΑΠ οικ350/10-9-2014) από την ΕΥΔΕ/EBPOY προς το Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, όπου ζητούνται οι σχετικές διευκρινήσεις.

Σημειώνεται ότι μέχρι 28-10-2014 η αντιπλημμυρική προστασία της κοιλάδας του ποταμού Έβρου, Ερυθροποτάμου, Άρδα, παραποτάμων και Περιφερειακής Τάφρου Ορεστιάδας, αποτελεί αρμοδιότητα της Ειδικής Υπηρεσίας Δημοσίων

² Ως καθαρισμός – άρση προσχώσεων κοίτης υδατορέματος νοείται κάθε έργο, με εξαίρεση τις αμμοληψίες, που αποσκοπεί στον καθαρισμό της κοίτης από φερτά υλικά ή άλλα εμπόδια που δυσκολεύουν την ελεύθερη απορροή των υδάτων του υδατορέματος (αρθ. 4 του Ν 4258/2014 – ΦΕΚ 94/Α/2014)

³ Σχετικά έγγραφα Δ7γ/1220/Φ.Εγκ.33/29-08-2011 και Δ7γ/1202/Φ.Εγκ.33/1998/30-8-2013 της Δ/νσης Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7) της ΓΓΔΕ, Ν.3852/2010 αρθ. 186 παρ. II.ΣΤ., 8284/3-4-2013 και σχετικό έγγραφο της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών του ΥΠ.ΕΣ.

⁴ Σχετικά έγγραφα Δ7β/1088/Φ.Εγκ.33/17-5-2013 και Δ7γ/1202/Φ.Εγκ.33/1998/30-8-2013 της Δ/νσης Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7) της ΓΓΔΕ

⁵ Ο χρόνος έναρξης άσκησης από τους Δήμους των αρμοδιοτήτων καθαρισμού και αστυνόμευσης ρεμάτων και των απαλλοτριώσεων χώρων παρά τα ρέματα, που τους μεταβιβάζονται στο πλαίσιο των οριζομένων στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 206 του Ν.3852/2010, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016, ως ισχύει, καθορίζεται αναλόγως με σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού Οικονομικών σε ζητήματα αρμοδιότητάς του, καθώς και κάθε άλλου καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, όπου συντρέχει περίπτωση, έπειτα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ) (ΠΝΠ 31-12-2012, ΦΕΚ 256/Α/2012) - N.4147/13, ΦΕΚ 98/Α/2013). Με τις αποφάσεις αυτές, ρυθμίζονται και ζητήματα μεταφοράς προσωπικού και απόδοσης των ανάλογων οικονομικών πόρων, που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται στους Δήμους, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικό, τεχνικό, λεπτομερειακό ζήτημα (ΠΝΠ 31-12-2012, ΦΕΚ 256/Α/2012) - N.4147/13, ΦΕΚ 98/Α/2013).

⁶ Οργανισμός του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων (ΠΔ.109 - ΦΕΚ 176/Α/2014), με ισχύ από 28-10-2014

Έργων Αντιπλημμυρικής προστασίας της κοιλάδας του ποταμού Έβρου και των παραποτάμων του (ΕΥΔΕ ΕΒΡΟΥ), ενώ η συντήρηση των έργων αυτών ανήκει στις αρμοδιότητες της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3852/2010 (Π.Δ. 54/2011, ΦΕΚ 135/Α'2011 – Π.Δ. 10/2012, 13/Α'2012).

Θέματα που αφορούν τη μελέτη και εκτέλεση έργων συγκράτησης των εδαφών σε δασικές εκτάσεις που η φυσική τους βλάστηση πρόσφατα έχει καταστραφεί από πυρκαγιές, (κορμοδέματα, κλαδοπλέγματα, κορμοφράγματα, αυλακώσεις, κλπ) αποτελούν αρμοδιότητα των κατά τόπους Δασικών Υπηρεσιών που υπάγονται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Η παροχή κατευθύνσεων και οδηγιών στις Δασικές Υπηρεσίες για την μελέτη και εκτέλεσή τους, αποτελεί αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Δασικών Έργων και Υποδομών της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος⁷ του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Υ.Π.Ε.Κ.Α.).

2.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΗ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΥΣΧΕΡΕΙΩΝ ΣΤΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΛΟΓΩ ΕΝΤΟΝΩΝ ΒΡΟΧΟΠΤΩΣΕΩΝ

Η αποτροπή εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων και δυσχερειών στο οδικό δίκτυο της χώρας λόγω έντονων βροχοπτώσεων, συνδέεται κατά κανόνα με την καλή λειτουργία και συντήρηση του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών. Καθώς η συντήρηση του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών εμπίπτει στην έννοια της συντήρησης του οδικού δικτύου, σύμφωνα με την παράγραφο Β.2. της ΥΑ Δ17α/06/52/ΦΝ443/20-03-2007 (ΦΕΚ 398/Β'2007), νοείται ότι ο φορέας που είναι υπεύθυνος για τη συντήρηση του οδικού δικτύου είναι υπεύθυνος και για τη συντήρηση του αντίστοιχου δικτύου ομβρίων υδάτων.

Σημειώνεται ότι συντήρηση του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών περιλαμβάνει εργασίες όπως ο καθαρισμός και η συντήρηση των εσχαρών των φρεατίων υδροσυλλογής, των καπακιών των φρεατίων επίσκεψης, του σώματος των φρεατίων υδροσυλλογής, των συνδετηρίων αγωγών των φρεατίων αυτών με το υφιστάμενο δίκτυο ομβρίων, των φρεατίων επίσκεψης, καθώς και των αγωγών του δικτύου ομβρίων (ΥΑ Δ17α/06/52/ΦΝ 443/20-3-2007, ΦΕΚ 398/Β'2007)

Με βάση τα ανωτέρω κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστεί ότι μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν.3852/2010, ΦΕΚ 87/Α'2010) οι αρμοδιότητες για τη συντήρηση των οδών που ανήκαν στις καταργηθείσες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (επαρχιακό οδικό δίκτυο) και στις πρώην κρατικές Περιφέρειες (εθνικό οδικό δίκτυο πλην αυτοκινητόδρομων), περιήλθαν πλέον στις νέες Περιφέρειες που συστήθηκαν με το Ν. 3852/10 και ασκούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες τους (αρθ. 186 παρ.II.ΣΤ.1 του Ν.3852/2010).

Το υπόλοιπο δημόσιο οδικό δίκτυο (πλην αυτοκινητόδρομων), όπως προκύπτει από τις αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και των Γενικών Γραμματέων των πρώην κρατικών Περιφερειών που εκδόθηκαν σε εφαρμογή του Ν.3481/2006 (ΦΕΚ 162Α/2-8-2006), ανήκει στην αρμοδιότητα συντήρησης των Δήμων, εντός των διοικητικών ορίων εκάστου. Σε περίπτωση οδού που διέρχεται από περισσότερους Δήμους, η ευθύνη κατανέμεται τμηματικά σε κάθε Δήμο που η οδός διέρχεται μέσα στα όρια της διοικητικής του ευθύνης

Όσον αφορά τη συντήρηση του οδικού δικτύου των πρώην Δήμων και Κοινοτήτων που συνενώνονται, νοείται ότι η αρμοδιότητα αυτή ασκείται πλέον από τους Δήμους που συνιστώνται με το άρθρο 1 του Ν.3852/2010 (αρθ. 283, παρ.1 του Ν.3852/2010).

Ειδικότερα για τους Δήμους των Περιφερειών Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου και Ιονίου (Νησιωτικοί Δήμοι) και για τις αρμοδιότητες κατασκευής, συντήρησης και ανακαίνισης των οδών των οποίων η συντήρηση άνηκε στην αρμοδιότητα της Κρατικής Περιφέρειας και των αντίστοιχων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (αρθ. 204 περ. Ε.1. του Ν. 3852/2010), μέχρι την έκδοση των σχετικών αποφάσεων⁸ για το χρόνο έναρξης άσκησής τους από τους Δήμους, συνεχίζουν

⁷ Βάσει του ΠΔ 107/2014 (ΦΕΚ 174/Α'2014) με ισχύ από 28-10-2014, οι αρμοδιότητες παροχής κατευθύνσεων και οδηγιών στις Δασικές Υπηρεσίες για την μελέτη και εκτέλεσή έργων σε δασικές εκτάσεις μεταφέρονται από τη Δ/νση Αναδιασώσεων και Ορεινής Υδρονομίας της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης & Προστασίας Δασών & Φυσικού Περιβάλλοντος στην νεοσυσταθείσα Διεύθυνση Δασικών Έργων και Υποδομών της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος

⁸ Ο χρόνος έναρξης άσκησής από τους Δήμους των αρμοδιοτήτων κατασκευής, συντήρησης και ανακαίνισης των οδών των οποίων η συντήρηση άνηκε στην αρμοδιότητα της Κρατικής Περιφέρειας και των αντίστοιχων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, που τους μεταβιβάζονται στο πλαίσιο των οριζομένων στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 206 του Ν.3852/2010, κατά τη διάρκεια

να έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 206 του Ν.3852/2010, δηλαδή οι αρμοδιότητες του άρθρου 204 **ασκούνται από την Περιφέρεια**, κατά παρέκκλιση της προβλεπόμενης σε αυτό σχετικής προθεσμίας (παρ 1, του αρθ. 31 του Ν.4257/14, ΦΕΚ 93/Α΄/2014)

Επίσης, διευκρινίζεται ότι για τους Δήμους της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με πληθυσμό μικρότερο από 4.000 κατοίκους, σύμφωνα με το άρθρο 205 του Ν. 3852/2010, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα στον Περιφερειάρχη από τον οικείο Δήμο, ύστερα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του, η εκτέλεση έργων και μελετών, συνεπώς και η συντήρηση του υπόλοιπου οδικού δικτύου (δημοτικοί οδοί κ.τ.λ.) αποτελεί αρμοδιότητα της Δ/νσης Τεχνικών Έργων των Περιφερειακών Ενοτήτων Κυκλαδών και Δωδεκανήσου αντίστοιχα.

Ειδικότερα για την Περιφέρεια Αττικής, πλέον των ανωτέρω μεταφέρθηκε από 1-9-2011 και η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών που η συντήρησή τους άνηκε στις υπηρεσίες της ΓΓΔΕ (ΔΚΕΣΟ, ΔΚΕΟ, ΔΚΥΕ) του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων (ΥΑ Δ17α/06/52/ΦΝ443/20-03-2007 - ΦΕΚ 398/Β΄/2007, ΥΑ Δ17α/06/19/ΦΝ443/6-02-2009 - ΦΕΚ 299/Β΄/2009, Ν.3852/2010 - ΦΕΚ 87/Α΄/2010N, Ν.4018/2011 - ΦΕΚ 215/Α΄/2011, ΥΑ.44403/2011 – ΦΕΚ 2494/Β΄/2011).

Σημειώνεται ότι, για το λεκανοπέδιο Αττικής η αρμοδιότητα καθαρισμού, συντήρησης και λειτουργίας των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου όμβριων υδάτων και των συνδετηρίων αγωγών με τους αποδέκτες, που βρίσκεται μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Α.Ε., έχει μεταφερθεί από 1/1/2008 στους οικείους Δήμους της Περιφέρειας Αττικής για την περιοχή αρμοδιότητάς τους, με εξαίρεση τις οδούς στις οποίες η αρμοδιότητα συντήρησης ανήκει πλέον στην Περιφέρεια Αττικής (άρθρο 7 Ν.3481/2-8-2006 - ΦΕΚ 162/Α΄/2006, ΥΑ Δ17α/06/52/ΦΝ 443/20-03-2007 - ΦΕΚ 398/Β΄/2007 ΥΑ Δ17α/06/19/ΦΝ443/6-02-2009 - ΦΕΚ 299/Β΄/2009, 4422/Ε.Ο./30-08-2007 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, ΦΕΚ 1787/Β΄/06-09-2007, Ν.4018/2011 - ΦΕΚ 215/Α΄/2011).

Τέλος, κατ'εξαίρεση στην Ε.Υ.Δ.ΑΠ. Α.Ε. ανήκει η αρμοδιότητα και ευθύνη καθαρισμού και συντήρησης των αγωγών (και των οικείων φρεατίων) παντορροϊκού συστήματος του Νομού Αττικής, ήτοι αγωγών που παροχετεύουν ενιαία όμβρια και ακάθαρτα και οι οποίοι βρίσκονται κάτωθεν των οδών των οποίων η αρμοδιότητα συντήρησης άνηκε σε υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε./ Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων (Υ.Α. Δ17α/06/52/ΦΝ443/20-03-2007 του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε - ΦΕΚ 398/Β΄/2007, Υ.Α. Δ17α/06/19/ΦΝ443/6-02-2009 - ΦΕΚ 299/Β΄/2009 + Ν.4018/2011 - ΦΕΚ 215/Α΄/2011). Ομοίως, για την λειτουργία και συντήρηση του παντορροϊκού συστήματος αποχέτευσης που βρίσκεται στην περιοχή δραστηριότητας της Ε.Υ.Α.Θ. ΑΕ είναι υπεύθυνη η τελευταία (Ν. 2937/2001 - ΦΕΚ 169/Α΄/2001).

Συμπληρωματικά προς τα ανωτέρω και όσον αφορά την αντιπλημμυρική προστασία κατά μήκος του οδικού δικτύου των αυτοκινητοδρόμων (συντήρηση του δικύου ομβρίων υδάτων, κλπ), αρμόδιοι είναι οι φορείς λειτουργίας και συντήρησής τους, όπως αυτοί αναφέρονται αναλυτικά στον **ΠΙΝΑΚΑ 1**. «Φορείς λειτουργίας και συντήρησης αυτοκινητοδρόμων» στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'** και παρουσιάζονται στον **ΧΑΡΤΗ 1**. «Χάρτης φορέων συντήρησης και λειτουργίας αυτοκινητοδρόμων» στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'**.

2.3 ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

Δεδομένων των σημαντικών αρμοδιοτήτων που ανέλαβαν οι Περιφέρειες, τόσο στη συντήρηση αντιπλημμυρικών έργων όσο και στην συντήρηση του οδικού δικτύου και του δικύου ομβρίων υδάτων, όσο και της νέας διοικητικής οργάνωσής τους μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης», κρίνεται απαραίτητο με εντολή των Περιφερειαρχών και ευθύνη των Αντιπεριφερειαρχών να συγκληθούν **το συντομότερο από τη λήψη της παρούσης τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που**

εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016, ως ισχύει, καθορίζεται αναλόγως με σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού Οικονομικών σε ζητήματα αρμοδιότητάς του, καθώς και κάθε άλλου καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, όπου συντρέχει περίπτωση, έπειτα από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (ΚΕΔΕ) (ΠΝΠ 31-12-2012, ΦΕΚ 256/Α΄/2012) - Ν.4147/13, ΦΕΚ 98/Α΄/2013). Με τις αποφάσεις αυτές, ρυθμίζονται και ζητήματα μεταφοράς προσωπικού και απόδοσης των ανάλογων οικονομικών πόρων, που απαιτούνται για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται στους Δήμους, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο ειδικό, τεχνικό, λεπτομερειακό ζήτημα (ΠΝΠ 31-12-2012, ΦΕΚ 256/Α΄/2012) - Ν.4147/13, ΦΕΚ 98/Α΄/2013).

εμπλέκονται σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Στα ανωτέρω ΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστούν θέματα σχετικά α) με τις αρμοδιότητες των υπηρεσιών της Περιφέρειας και των Περιφερειακών ενοτήτων που εμπλέκονται σε δράσεις πολιτικής προστασίας (ανάθεση και καταμερισμός αρμοδιοτήτων, εξουσιοδοτικές πράξεις, κλπ) και β) με το συντονισμό δράσεων πολιτικής προστασίας των λοιπών φορέων (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ) για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Στα ΣΟΠΠ να κληθούν να συμμετάσχουν και εκπρόσωποι των οικείων Δ/νσεων Δασών προκειμένου να ενημερώσουν το ΣΟΠΠ για δράσεις αντιπλημμυρικής προστασίας αρμοδιότητάς τους (ορεινές κοίτες υδατορεμάτων, κλπ) καθώς και έργων συγκράτησης των εδαφών σε δασικές εκτάσεις που η φυσική τους βλάστηση πρόσφατα έχει καταστραφεί από πυρκαγιές, (κορμοδέματα, κορμοφράγματα, αυλακώσεις κλπ.).

Οι αποφάσεις και τα πρακτικά των ΣΟΠΠ να διαβιβαστούν άμεσα, με ευθύνη των Δ/νσεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, στη Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για ενημέρωση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Ειδικότερα για την Μητροπολιτική Περιφέρεια Αττικής, ο Περιφερειάρχης Αττικής, λόγω των αυξημένων αρμοδιοτήτων μητροπολιτικού χαρακτήρα, δύναται κατά την κρίση του να συγκαλέσει και το Συντονιστικό Μητροπολιτικό Όργανο. Ομοίως για την Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης, ο Αντιπεριφερειάρχης Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, λόγω των αυξημένων αρμοδιοτήτων μητροπολιτικού χαρακτήρα, δύναται επίσης κατά την κρίση του να συγκαλέσει και το Συντονιστικό Μητροπολιτικό Όργανο.

Σχετικά με τη συγκρότηση και λειτουργία του Μητροπολιτικού Συντονιστικού οργάνου της Μητροπολιτικής Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, εκκρεμεί αλληλογραφία μεταξύ της υπηρεσίας μας και της Αρμόδιας Δ/νσης του Υπουργείου Εσωτερικών. Σημειώνεται ότι η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας έχει εκφράσει τις απόψεις της για τη σύσταση των Συντονιστικών Μητροπολιτικών Οργάνων με το ΑΠ 2110/17-04-13 σχετικό έγγραφό της.

Επίσης, κρίνεται απαραίτητο με ευθύνη των Δημάρχων να συγκληθούν **το συντομότερο δυνατό από τη λήψη της παρούσης τα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΣΤΟ)** με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Δήμου σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Στα ανωτέρω ΣΤΟ των Δήμων κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστούν θέματα σχετικά α) με τις αρμοδιότητες των υπηρεσιών των Δήμων που εμπλέκονται σε δράσεις πολιτικής προστασίας (ανάθεση και καταμερισμός αρμοδιοτήτων, εξουσιοδοτικές πράξεις, κλπ) και β) με το συντονισμό δράσεων πολιτικής προστασίας των λοιπών φορέων (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ) σε επίπεδο Δήμου για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Οι αποφάσεις και τα πρακτικά των ΣΤΟ να διαβιβαστούν άμεσα, με ευθύνη των Γραφείων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, στη Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας και στη Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, για την ενημέρωση του Περιφερειάρχη και του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αντίστοιχα.

2.4. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΤΩΝ ΠΛΗΜΜΥΡΩΝ

Η ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από έντονες βροχοπτώσεις και πλημμύρες, γίνεται σε κεντρικό επίπεδο από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (Ν. 3013/2002 - ΦΕΚ 102/Α'2002).

Περαιτέρω ενημέρωση του κοινού, με βάση τις οδηγίες και το έντυπο υλικό της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αποτελεί υποχρέωση των Δ/νσεων Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών (συμπεριλαμβανομένων και των Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων) καθώς και των Γραφείων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων. Στη διανομή του έντυπου ενημερωτικού υλικού μπορεί να συμμετέχουν και εθελοντικές οργανώσεις που είναι ενταγμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Ειδικότερη ενημέρωση των αγροτών και κτηνοτρόφων σε επίπεδο νομού, με βάση τις τοπικές ιδιαιτερότητες και για την προστασία γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεών τους, γίνεται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας των Περιφερειών και τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων, σε συνεργασία με τη Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας.

2.5 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ

Για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, βάσει των οποίων θα πρέπει να δρομολογούνται τα έργα και οι δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπισή τους, διευκρινίζεται ότι με την Κ.Υ.Α.Η.Π.31822/1542/E103/20-07-2010 (ΦΕΚ 1108/Β'/2010) έχει θεσπιστεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την αξιολόγησή τους με στόχο τη μείωση των αρνητικών συνεπειών τους στην Ελλάδα.

Στα πλαίσια εφαρμογής της ανωτέρω ΚΥΑ, η οποία εκδόθηκε σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2007/60/ ΕΚ «για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας», έχει ήδη ολοκληρωθεί η προκαταρκτική αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας για τα 14 υδατικά διαμερίσματα της χώρας. Η έκθεση Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας για τα 14 υδατικά διαμερίσματα της χώρας, με όλα τα σχετικά γεωχωρικά δεδομένα, η οποία δημοσιοποιήθηκε από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων, έχει ήδη αποσταλεί από την ΓΓΠΠ προς τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και τις Περιφέρειας της χώρας με το 1590/5-4-2013 έγγραφό μας.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Έχει διαπιστωθεί ότι τα περισσότερα θύματα εξ αιτίας πλημμυρών προέρχονται από ξαφνικές πλημμύρες που αποτελούν τη δεύτερη πιο συχνή φυσική καταστροφή μετά τις δασικές πυρκαγιές. Επίσης οι ξαφνικές πλημμύρες είναι φαινόμενα που εκδηλώνονται στη χώρα μας συνήθως σε περιορισμένη έκταση και θα πρέπει να αντιμετωπίζονται συντονισμένα από τις κατά τόπους Υπηρεσίες, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 11, 12 και 13 του Ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102/Α'/2002) σε συνδυασμό με τα άρθρα 282 και 283 του Ν.3852/2010.

3.1 ΠΡΟΓΝΩΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ – ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ

Επίσημος φορέας πρόγνωσης καιρικών φαινομένων, όπως έντονων βροχοπτώσεων, ισχυρών καταιγίδων κτλ., είναι η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.) (ΠΔ 161/1997, ΦΕΚ 142/Α'/1997).

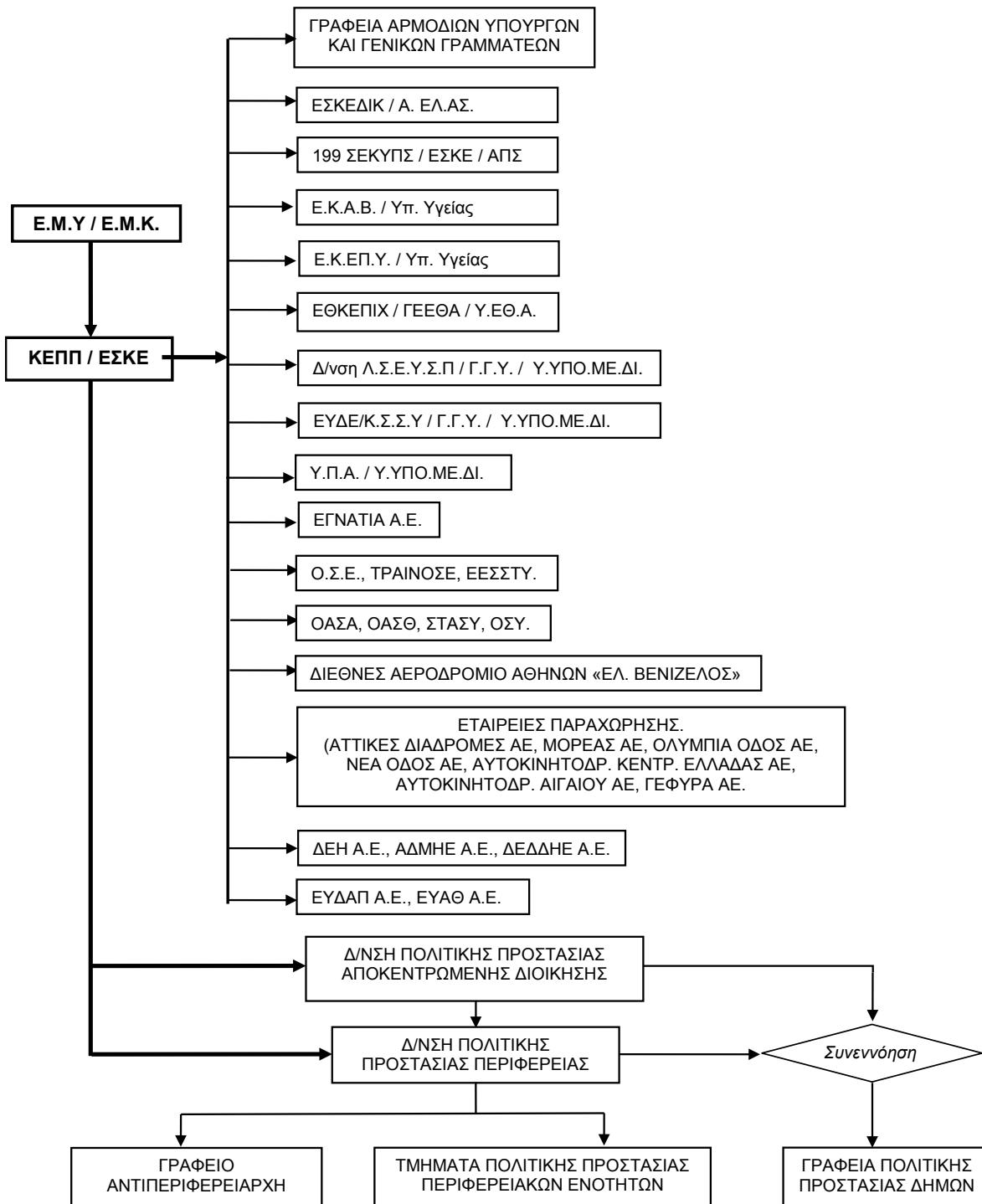
Επίσης, η ΕΜΥ εκτός των καθημερινών δελτίων πρόγνωσης καιρού εκδίδει και Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), τα οποία προσδιορίζουν χωρικά και χρονικά την εξέλιξη των καιρικών φαινομένων (υπ' αριθμ' Φ 595/ΑΔ. 741/Σ. 143/1-2-2010 έγγραφο της ΕΜΥ)⁹.

Τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), που εκδίδονται από την ΕΜΥ και αποστέλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠΙ/ΕΣΚΕ)¹⁰ διαβιβάζονται με ιδιαίτερο προειδοποιητικό σήμα προς όλους τους εμπλεκομένους φορείς, προκειμένου να τεθούν σε κατάσταση αυξημένης ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πρόβλεψης επικίνδυνων καιρικών φαινόμενων, όπως οι έντονες βροχοπτώσεις, καταιγίδες, κλπ.

⁹ Σύμφωνα με το υπ' αριθμ' Φ 595/ΑΔ. 741/Σ. 143/1-2-2010 έγγραφο της ΕΜΥ, τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ) εκδίδονται σε περίπτωση πρόβλεψης εκδήλωσης ή αιφνίδιας εκδήλωσης ενός ή περισσότερων επικίνδυνων καιρικών φαινομένων ενώ τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) εκδίδονται σε περίπτωση πρόβλεψης επιδείνωσης ή μεταβολής του καιρού

¹⁰ Με το άρθρο 68 του Ν.4249/2014, το Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ) υπάγεται στο Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων (ΕΣΚΕ) του Πυροσβεστικού Σώματος. Η οργάνωση, διάρθρωση και λειτουργία του ΕΣΚΕ αναφέρονται στην ΥΑ 29310 οικ. Φ.109.1/27-06-2014 (ΦΕΚ 1869/Β'/2014)

Διάγραμμα 1. Διάγραμμα ροής αποστολής των Έκτακτων Δελτίων της ΕΜΥ¹¹ και ιδιαίτερου προειδοποιητικού σήματος από το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ

¹¹ Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ).

Στους αποδέκτες του ιδιαίτερου προειδοποιητικού σήματος από το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ, με συνημμένα τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), που εκδίδονται από την EMY, συμπεριλαμβάνονται και φορείς που εμπλέκονται σε δράσεις λειτουργίας και συντήρησης του οδικού δικτύου, καθώς και φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου, λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής αφέλειας κλπ, προκειμένου να δρομολογούν δράσεις που συνδέονται με την ετοιμότητά τους βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού τους.

Με βάση τα παραπάνω, το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ οφείλει μετά από σχετική αλληλογραφία, να διαθέτει επικαιροποιημένο κατάλογο με αριθμούς FAX όλων των εμπλεκόμενων φορέων στους οποίους θα αποστέλλονται οι προγνώσεις επικίνδυνων καιρικών φαινόμενων και προειδοποίησεις, προκειμένου να ενημερώνονται.

Μετά την αποστολή των σχετικών προειδοποίησεων του ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ προς τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και τις Περιφέρειες για την εκδήλωση επικίνδυνων καιρικών φαινόμενων, η περαιτέρω κοινοποίησή τους, μέσω FAX, προς τους υπεύθυνους Πολιτικής Προστασίας των Δήμων θα γίνεται με ευθύνη των Δ/νσεων Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων μετά από σχετική συνεννόηση τους με τις Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, στα πλαίσια συνεργασίας τους για την άμεση αναμετάδοσή τους προς τους Δήμους.

Η δρομολόγηση της αποστολής του ανωτέρω ιδιαίτερου προειδοποιητικού σήματος από το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ παρουσιάζεται αναλυτικά στο ανωτέρω **Διάγραμμα 1**.

Νοείται ότι οι Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων που λαμβάνουν από το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ τα ιδιαίτερα προειδοποιητικά σήματα, με συνημμένα τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ) που εκδίδονται από την EMY, δύνανται μετά από πάγια εντολή των Περιφερειαρχών και Δημάρχων να ενημερώνουν τους υπεύθυνους των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων οργανικών μονάδων των Περιφερειών και των Δήμων αντίστοιχα, προκειμένου να τεθούν σε ετοιμότητα πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από πλημμύρες, αν αυτό απαιτηθεί, σύμφωνα με το σχεδιασμό τους.

Διευκρινίζεται ότι στην κατάσταση αυξημένης ετοιμότητας Πολιτικής Προστασίας λαμβάνονται, όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο, επιπλέον προληπτικά μέτρα (ιδιαίτερα σε περιοχές που βαρύνονται με ανάλογο ιστορικό), δηλαδή μέτρα που συνδέονται με την εμφάνιση ή/και την αντιμετώπιση του φαινομένου και αποσκοπούν στη μείωση της πιθανότητας εμφάνισης του καταστροφικού φαινομένου ή/και στην μείωση των συνεπειών από την εκδήλωσή του.

Ιδιαίτερη έμφαση στην λήψη προληπτικών μέτρων, σε συνεργασία με τις κατά τόπους υπηρεσίες της ΕΛ.Α.Σ., (επιτήρηση, κλπ) πρέπει να δίνεται στα σημεία στα οποία το οδικό δίκτυο διασταυρώνεται με χειμάρρους χωρίς γέφυρα (Ιρλανδικές διαβάσεις), προς αποφυγή ατυχημάτων κατά τη διέλευση πεζών και οχημάτων.

3.2 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΟΔΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΑΠΟ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ¹²

Στις περιπτώσεις όπου η Ε.Μ.Υ. εκδίδει Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας εκδίδει δελτία τύπου τα οποία αποστέλλονται σε όλα τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και αναρτώνται στον δικτυακό της χώρου, με στόχο την **ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας** από ενδεχόμενους κινδύνους που προέρχονται από πλημμυρικά φαινόμενα (www.civilprotection.gr).

Διευκρινίζεται, ότι η επίσημη ενημέρωση του κοινού για την επικρατούσα κατάσταση και την βατότητα του οδικού δικτύου από πλευράς πλημμυρικών φαινομένων, αποτελεί αρμοδιότητα των κατά τόπους υπεύθυνων υπηρεσιών της ΕΛ.Α.Σ.

Η ανωτέρω ενημέρωση για την επικρατούσα κατάσταση και την βατότητα του οδικού δικτύου πραγματοποιείται κατά περίπτωση με την έκδοση δελτίων τύπου και ανακοινώσεων, με την μορφή προφορικών δηλώσεων και συνεντεύξεων καθώς και μέσω της ιστοσελίδας της ΕΛΑΣ η οποία ενημερώνεται σε πραγματικό χρόνο (www.astynomia.gr).

¹² Η ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από πλημμυρικά φαινόμενα, όπως έχει ήδη αναφερθεί στην παράγραφο 2.4 του παρόντος, γίνεται σε κεντρικό επίπεδο από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας (Ν.3013/2002).

Στις περιπτώσεις τοπικών μικρής έντασης καταστροφών, η ενημέρωση του κοινού για ζητήματα που αφορούν δράσεις πολιτικής προστασίας στη διαχείριση των συνεπειών (αντιμετώπιση-αποκατάσταση) αποτελούν ευθύνη του Περιφερειάρχη (κατόπιν εντολής του) του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη, που έχουν την αρμοδιότητα συντονισμού και επίβλεψης.

Στις περιπτώσεις περιφερειακών μικρής έντασης καταστροφών, η ενημέρωση του κοινού για ζητήματα που αφορούν δράσεις πολιτικής προστασίας στη διαχείριση των συνεπειών (αντιμετώπιση-αποκατάσταση) αποτελούν ευθύνη του Περιφερειάρχη που έχει την αρμοδιότητα συντονισμού και επίβλεψης.

Στις περιπτώσεις γενικών και τοπικών ή περιφερειακών καταστροφών μεγάλης έντασης, η ενημέρωση του κοινού και η παροχή οδηγιών σε κεντρικό επίπεδο, με στόχο την αντιμετώπιση των καταστροφών και την ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους, αποτελούν αρμοδιότητα του Κεντρικού Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (Κ.Σ.Ο.Π.Π.) (αρθ. 5, Ν. 3013/2002, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθ. 112 του Ν4249/2014).

Τέλος, η ενημέρωση του κοινού για λήψη μέτρων προστασίας της υγείας, στις περιπτώσεις που προκύπτουν ζητήματα δημόσιας υγείας λόγω πλημμυρών, αποτελούν ευθύνη του Εθνικού Κέντρου Επιχειρήσεων Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

3.3 ΑΡΧΙΚΗ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ - ΠΡΩΤΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΩΝ

Αρχική ειδοποίηση νοείται η επίσημη ενημέρωση των εμπλεκομένων φορέων για την εκδήλωση πλημμύρας, τόσο σε τοπικό όσο και περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο, από τους αρμόδιους προς τούτο φορείς.

Η αρχική ειδοποίηση για την εκδήλωση πλημμύρας έχει στόχο την άμεση συλλογή πληροφοριών μετά την εκδήλωση του φαινομένου, σχετικών με την επικρατούσα κατάσταση και τις επηρεαζόμενες περιοχές, καθώς και την ενημέρωση των άμεσα εμπλεκομένων στη διαχείριση εκτάκτων αναγκών, τόσο σε τοπικό όσο και σε περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο.

Οι αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. αποτελούν θεσμικά τον φορέα επίσημης ενημέρωσης του ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ και των εμπλεκομένων φορέων για την επικρατούσα κατάσταση στην περιοχή ευθύνης τους μετά από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, δεδομένου ότι λειτουργούν σε 24-ωρη βάση και κατά κανόνα είναι αυτές οι οποίες μπορούν άμεσα να συλλέξουν πληροφορίες για την επικρατούσα κατάσταση και την επηρεαζόμενη περιοχή (Παράρτημα Ε, Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης», ΥΑ 1299 10-04-2003 ΦΕΚ 423/Β/2003). Τη δράση μπορούν να υποστηρίξουν και οι αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες του Π.Σ., οι οποίες επίσης λειτουργούν σε 24-ωρη βάση. Οι ανωτέρω υπηρεσίες ενημερώνουν άμεσα τις ανώτερες διοικητικές δομές τους, τα Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Περιφερειάρχης, Αντιπεριφερειάρχης και Δήμαρχος), καθώς και το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ.

Με εντολή των Περιφερειαρχών και των Δημάρχων, κινητοποιούνται οι υπεύθυνοι των αρμόδιων υπηρεσιών της Περιφέρειας και του Δήμου στην πληγείσα περιοχή για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών.

Το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ, μετά την πρώτη ενημέρωσή του για την εκδήλωση πλημμύρας, κυρίως από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. και του 199 ΣΕΚΥΠΣ/ΕΣΚΕ, επικοινωνεί με την Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και τα κατά τόπους Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων προκειμένου να συλλέξει περαιτέρω πληροφορίες για τις περιοχές που επλήγησαν και ενημερώνει τον Διοικητή Ε.Σ.Κ.Ε και τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

Οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ., οι οποίες θεσμικά, όπως έχει ήδη αναφερθεί (ΥΑ 1299 10-04-2003, ΦΕΚ 423/Α/2003), δια των αρμόδιων οργάνων τους συλλέγουν πληροφορίες σχετικές με τις επιπτώσεις που έχει προκαλέσει η πλημμύρα (ζημιές, θύματα, κτλ.), ενημερώνουν άμεσα:

- τους επιχειρησιακά εμπλεκομένους φορείς σε τοπικό επίπεδο (Π.Σ., Ε.Κ.Α.Β., κλπ) για συμβάντα αρμοδιότητάς τους,
- τα Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Περιφερειάρχης, Αντιπεριφερειάρχης και Δήμαρχος),
- το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ, τηλεφωνικώς και γραπτώς όταν αυτό είναι εφικτό (συνοπτική έγγραφη αναφορά: ΥΑ 1299 10-04-2003 - ΦΕΚ 423/Α/2003).

Οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ με βάση την αρχική εκτίμηση των συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρών και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχεδιασμό τους κινητοποιούν τους διαθέσιμους πόρους, αν αυτό

απαιτηθεί, για την επιτήρηση και πιθανή διακοπή κυκλοφορίας, ιδίως στα σημεία στα οποία το οδικό δίκτυο διασταυρώνεται με χειμάρρους χωρίς γέφυρα (Ιρλανδικές διαβάσεις), προς αποφυγή ατυχημάτων κατά τη διέλευση οχημάτων

Επίσης, η ΕΛ.ΑΣ., όταν αυτό απαιτείται και είναι εφικτό, δύναται με τα εναέρια μέσα που διαθέτει να πραγματοποιεί πτήσεις πάνω από τις πληγείσες περιοχές για την από αέρος συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις επιπτώσεις της πλημμύρας και την επικρατούσα κατάσταση, με σόχο την ταχύτερη και πληρέστερη ενημέρωση της Κεντρικής Διοίκησης, στα πλαίσια εφαρμογής του εγκεκριμένου Ειδικού Σχεδίου Κινητοποίησης της ΕΛ.ΑΣ. για την αντιμετώπιση καταστροφών που προέρχονται από πλημμυρικά φαινόμενα (5301/4-16-λδ/20-06-2006 έγγραφο της ΕΛ.ΑΣ./Α.Ε.Α., 4096/12-07-2006 έγγραφό μας).

3.4. ΕΜΠΛΟΚΗ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΛΟΓΩ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

Όλοι οι φορείς υπεύθυνοι για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης λόγω πλημμυρών, λαμβάνοντας υπόψη την αρχική εκτίμηση των συνεπειών, αξιολογώντας τις πληροφορίες για την επικρατούσα κατάσταση, καθώς και τα πιθανά αιτήματα συνδρομής προς άλλους φορείς, εφαρμόζουν τα προβλεπόμενα από το σχεδιασμό τους μνημόνια ενεργειών και κλιμακώνουν την επιχειρησιακή τους δράση βάσει των αναγκών για την υλοποίηση των κύριων και υποστηρικτικών δράσεων αντιμετώπισης και αποκατάστασης των συνεπειών της καταστροφής.

Νοείται ότι το επίπεδο κλιμάκωσης των επιχειρήσεων δύναται να τροποποιηθεί όταν αυτό απαιτηθεί βάσει της αξιολόγησης των νεότερων δεδομένων που αφορούν στις επιπτώσεις του καταστροφικού φαινομένου. Κριτήρια κλιμάκωσης θεωρούνται:

- η αδυναμία αντιμετώπισης της καταστροφής από το κατώτερο διοικητικό επίπεδο λόγω ανεπάρκειας διατιθέμενων πόρων,
- η έκταση της καταστροφής, και
- το μέγεθος των απωλειών ή ζημιών (ένταση της καταστροφής).

Οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. με βάση την αρχική εκτίμηση των συνεπειών μετά την εκδήλωση πλημμυρών και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχεδιασμό τους κινητοποιούν τους διαθέσιμους πόρους, αν αυτό απαιτηθεί, για τη λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης για την διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων έκτακτης ανάγκης (ΠΣ, Ε.Κ.Α.Β., κλπ).

Σε περιπτώσεις που τμήμα του οδικού δικτύου της χώρας έχει κατακλυστεί από πλημμυρικά ύδατα ή έχουν σημειωθεί φθορές ή ζημιές λόγω έντονων βροχοπτώσεων, οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες Τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ. υποχρεούνται να λάβουν άμεσα μέτρα τροχαίας κίνησης (προσωρινή σήμανση, εκτροπή κυκλοφορίας κτλ) ή και διακοπής της κυκλοφορίας προς αποφυγή ατυχημάτων και προς διευκόλυνση του έργου της αποκατάστασης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθ. 3, 4, 19 και 52 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Ν. 2696/23-4-99 - ΦΕΚ 57/Α'1999, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει).

Ειδικότερα, για τα τμήματα του οδικού δικτύου που εντάσσονται στο πρόγραμμα «Δρόμοι Ανάπτυξης» των έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ., που έχουν κυρωθεί οι Συμβάσεις Παραχώρησής τους και έχουν παραδοθεί για λειτουργία, το ανωτέρω έργο της ΕΛ.ΑΣ πραγματοποιείται σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στις σχετικές συμφωνίες αστυνόμευσης μεταξύ του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και των παραχωρησιούχων εταιρειών.

Επίσης, ο έλεγχος της επικρατούσας κατάστασης για την καλή λειτουργία του έργου παραχώρησης (επιθεώρηση, επισήμανση και αντιμετώπιση έκτακτων συμβάντων, λήψη μέτρων ενημέρωσης των χρηστών, διαχείριση κυκλοφορίας, κλπ) πραγματοποιείται και με ευθύνη των παραχωρησιούχων εταιρειών στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, με άμεση ενημέρωση των κατά τόπους αρμόδιων υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ.

Διευκρινίζεται ότι η αστυνόμευση του έργου παραχώρησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. είναι ανεξάρτητη από τον έλεγχο της επικρατούσας κατάστασης που πραγματοποιείται από τους παραχωρησιούχους και προβλέπεται στις σχετικές συμβάσεις παραχώρησης και εγχειρίδια λειτουργίας.

Επίσης διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρ. 52 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Ν. 2696/1999 – ΦΕΚ 57/Α΄/1999) τα μέτρα απαγορεύσεων ή περιορισμών της κυκλοφορίας που αναφέρονται στη παρ. 1 του εν λόγω άρθρου, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρ. 46, παρ. 1 του Ν. 3542/2007 (ΦΕΚ 50/Α΄/2007), μπορεί να λαμβάνονται προσωρινά με απόφαση των κατά τόπους αρμοδίων υπηρεσιών Τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ., όταν αυτό επιβάλλεται από ιδιαίτερους λόγους ασφαλείας ή σε έκτακτες περιπτώσεις για αντιμετώπιση προσωρινών καταστάσεων.

Επίσης, οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους και αν τούτο απαιτείται, προχωρούν στη λήψη μέτρων τάξης και ασφάλειας περιμετρικά των χώρων επιχειρήσεων του Π.Σ., καθώς και όπου αλλού απαιτείται η επιπρόσθετη λήψη μέτρων ασφάλειας για την διευκόλυνση του έργου των σωστικών συνεργείων και των συνεργείων αποκατάστασης, καθώς και για τη προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών. Σε περιπτώσεις που δεν επαρκούν τα διαθέσιμα μέσα του ΕΚΑΒ, οι κατά τόπους Αστυνομικές Αρχές δύνανται να συνδράμουν στο έργο της μεταφοράς τραυματιών σε νοσηλευτικές μονάδες.

Ο συντονισμός των περιφερειακών Υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ., όταν αυτό απαιτείται από την έκταση και την ένταση των φαινομένων, πραγματοποιείται από το Ενιαίο Κέντρο Επιχειρήσεων του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ. (ΠΔ 26/2011 – ΦΕΚ 75/Α΄/2011).

Οι ανωτέρω δράσεις στους χώρους αρμοδιότητας του Λιμενικού Σώματος και Ελληνικής Ακτοφυλακής αποτελεί αρμοδιότητα των τοπικών Λιμενικών Αρχών (ΝΔ 444/1970 –ΦΕΚ 39/Α΄/1970, ΠΔ 242/1999 – ΦΕΚ 202/Α΄/1999).

Οι κατά τόπους Πυροσβεστικές Υπηρεσίες, μετά την εκδήλωση πλημμυρικού φαινομένου ενημερώνονται για συμβάντα αρμοδιότητάς τους από τις υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. ή και από άλλους φορείς και ιδιώτες και κινητοποιούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα επιχειρησιακά τους σχέδια. Προβαίνουν σε αξιολόγηση και εκτίμηση των πληροφοριών από τον τόπο της καταστροφής, κλιμακώνουν τις δράσεις τους και αναλόγως της φύσης και της έκτασης των συμβάντων αρμοδιότητάς τους (αστική έρευνα και διάσωση, άντληση υδάτων, κτλ.) αιτούνται μέσω του 199 ΣΕΚΥΠΣ/ΕΣΚΕ την ενίσχυση των δυνάμεών τους, καθώς και την υποστήριξη άλλων φορέων (ΕΛ.ΑΣ., Λ.Σ., ΕΚΑΒ, τεχνικές υπηρεσίες των Δήμων, κλπ) για την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων.

Οι υπηρεσίες του ΕΚΑΒ στις πληγείσες περιοχές, με βάση την ενημέρωση που έχουν από τις υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ., του Π.Σ. ή και από άλλους φορείς και ιδιώτες, θέτουν σε ετοιμότητα τους διαθέσιμους πόρους τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχεδιασμό τους, και κατευθύνουν το έργο τους σε συνεργασία με τους κατά τόπους διοικητές των υγειονομικών μονάδων και τις κατά τόπους διοικήσεις του Π.Σ. και της ΕΛ.ΑΣ.

Μετά την εκδήλωση πλημμυρών το Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας (Ε.Κ.Ε.Π.Υ), το οποίο υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Υγείας, έχει την ευθύνη για τον γενικότερο συντονισμό των φορέων που έχουν την ευθύνη για την υλοποίηση δράσεων σχετικών με την αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων που αφορούν στην δημόσια υγεία. Ειδικότερα και όταν αυτό απαιτείται, παρακολουθεί την εφαρμογή δράσεων του Τομέα Υγείας βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρών, όπως ετοιμότητα και λειτουργία των νοσηλευτικών μονάδων για την υποδοχή τραυματιών/ασθενών, κάλυψη αυξημένων αναγκών σε φαρμακευτικό υλικό, ψυχοκοινωνική υποστήριξη στις πληγείσες περιοχές από κλιμάκια του ΕΚΚΑ, επιδημιολογική επιτήρηση από κλιμάκια του ΚΕΕΛΠΝΟ, έλεγχοι Δημόσιας Υγείας (Υδατος, Υγιεινής χώρου φύλαξης τροφίμων) κλπ. (Ν.3370/05, ΦΕΚ 176/Α΄/2005 – Ν. 3527/07, ΦΕΚ 25/Α΄/2007).

Οι Διευθυντές σχολικών μονάδων Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης (δημοσίων και ιδιωτικών), μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων πλησίον ή εντός των σχολικών μονάδων και εφόσον οι σχολικές μονάδες βρίσκονται σε λειτουργία, φροντίζουν, κατά την κρίση τους και βάσει του σχεδιασμού τους, οι μαθητές και το προσωπικό να παραμείνουν συγκεντρωμένοι σε ασφαλή χώρο εντός των σχολικών συγκροτημάτων και ενημερώνουν τις τοπικές αρχές (Π.Υ., ΕΛ.ΑΣ, Γραφείο Πολιτικής Προστασίας οικείου Δήμου), για άμεση συνδρομή στο έργο της ασφαλούς αποχώρησης των μαθητών από το σχολικό συγκρότημα και την εν συνεχείᾳ παραλαβή των μαθητών με ασφάλεια από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους.

3.4.1 Εμπλοκή Δήμων στην άμεση αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων

Οι Δήμαρχοι, στα πλαίσια του συντονιστικού τους ρόλου, για την διάθεση του απαραίτητου δυναμικού και μέσων εντός των διοικητικών τους ορίων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που μπορεί να προκύψουν από πλημμύρες (Ν. 3013/2002 – ΦΕΚ 102/Α'/2002), κατά κανόνα δρομολογούν άμεσα δράσεις που συνδέονται με:

- τον έλεγχο υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητάς τους για τη διαπίστωση ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες ή άλλα επιαγόμενα των πλημμυρών φαινόμενα (κατολισθήσεις, κλπ) και αποκατάσταση της λειτουργίας τους,
- τη διασφάλιση λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου μετά την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου και την έξασφάλιση της επικοινωνίας με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς,
- την περαιτέρω συλλογή πληροφοριών και εκτίμηση των επιπτώσεων των καταστροφών λόγω πλημμυρών, με στόχο την ορθολογική διαχείριση των πόρων και την ιεράρχηση των δράσεων πολιτικής προστασίας,
- την υποστήριξη του έργου των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκομένων φορέων (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., κλπ), και
- την ενημέρωση του Περιφερειάρχη και του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη.

Για την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων, οι Δήμαρχοι κινητοποιούν δια των Γραφείων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, το επιχειρησιακά εμπλεκόμενο δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας του Δήμου, τα οποία έχουν ήδη τεθεί σε ετοιμότητα.

Μετά την εκδήλωση των πλημμυρικών φαινομένων, οι Δήμαρχοι εκτιμώντας τις επιπτώσεις, όπως αυτές διαμορφώνονται και από νεότερες πληροφορίες που ακολουθούν την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου και λαμβάνοντας υπόψη και το καταγεγραμμένο ιστορικό εκδήλωσης πλημμυρών της πληγείσας περιοχής, συγκροτούν συνεργεία από υπαλλήλους του Δήμου (Τεχνικές Υπηρεσίες) προκειμένου να μεταβούν και να προβούν εντός της πληγείσας περιοχής σε έλεγχο καλής λειτουργίας των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας συντήρησης του Δήμου, καθώς και σε άμεσο οπτικό έλεγχο λοιπών τεχνικών έργων και εγκαταστάσεων αρμοδιότητάς τους, για τη διαπίστωση τυχόν βλαβών και εκτίμηση του δυναμικού και των μέσων που απαιτούνται για την άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας τους.

Οι Δήμαρχοι, σύμφωνα με τις ανωτέρω αναφορές που λαμβάνουν από την πληγείσα περιοχή και έχοντας υπόψη τυχόν αιτήματα συνδρομής προς υποστήριξη του έργου άλλων φορέων (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., κλπ), προβαίνουν σε ιεράρχηση των συμβάντων και **συγκροτούν κατάλληλα συνεργεία για τη άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας υποδομών αρμοδιότητάς τους**, που έχει επηρεαστεί η ομαλή λειτουργία τους ή που υπέστησαν ζημιές από τις πλημμύρες στην περιοχή ευθύνης τους, όπως

- καθαρισμός εντός των πλημμυρισμένων περιοχών των εσχαρών των φρεατίων υδροσυλλογής στις οδούς αρμοδιότητάς τους και καθαρισμός λοιπών αντιπλημμυρικών έργων άρμοδιότητάς τους από φερτά υλικά λόγω των πλημμυρικών υδάτων, προς αποκατάσταση της λειτουργικότητάς τους
- αποκατάσταση βατότητας των αποκλεισμένων οδών αρμοδιότητάς τους με την απομάκρυνση φερτών υλικών και πλημμυρικών υδάτων από το οδόστρωμα και αποκατάσταση της οδικής κυκλοφορίας

Νοείται ότι κατά προτεραιότητα εξετάζονται αιτήματα συνδρομής στο έργο διάσωσης και απεγκλωβισμού όπως και η διάνοιξη αποκλεισμένων δρόμων αρμοδιότητας των Δήμων για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των σωστικών συνεργειών προς και από την πληγείσα περιοχή, τις νοσοκομειακές μονάδες, κλπ.

Σε περιπτώσεις που το δυναμικό και τα μέσα του Δήμου δεν επαρκούν για την άμεση διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρών, ο Δήμαρχος δύνανται να αιτηθεί συνδρομή από άλλους όμορους Δήμους ή την οικεία Περιφέρεια.

Πέραν των ανωτέρω, οι αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων σε συνεργασία με την Δ/νση Δημόσιας Υγείας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας (Δ.ΥΓ2/49487/5-8-2011 έγγραφο του ΥΥΚΑ) προβαίνουν άμεσα σε υγειονομικό έλεγχο λειτουργίας των συστημάτων ύδρευσης στις πληγείσες περιοχές, για τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου ύδατος. Σε περίπτωση που διαπιστωθούν φθορές ή βλάβες στο δίκτυο ύδρευσης αρμοδιότητάς τους, αυτές αντιμετωπίζονται άμεσα σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στην 109259/28-08-2007 Εγκύλιο του Υ.Υ.Κ.Α.

Επίσης, ο Δήμαρχος σε συνεργασία με την οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τον οικείο Περιφερειάρχη, και αν τούτο κρίνεται απαραίτητο, εκδίει απόφαση διακοπής μαθημάτων, λόγων έκτακτων συνθηκών εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου (αρθ. 94 παρ. 4.27 του Ν.3852/2010)

Σημειώνεται ότι η σύγκληση του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου (ΣΤΟ), σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προκαλούνται από πλημμύρες, γίνεται για την υποβοήθηση του έργου που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δημάρχου, όπως αυτό προβλέπεται και περιγράφεται στο άρθρ. 13 του Ν. 3013/2002.

3.4.2 Εμπλοκή Περιφερειών στην άμεση αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων

Οι Περιφερειάρχες ή οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι Περιφερειάρχες, στα πλαίσια του συντονιστικού τους ρόλου κατά κανόνα δρομολογούν άμεσα δράσεις που συνδέονται με:

- τον έλεγχο υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητάς τους για τη διαπίστωση ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες ή άλλα επαγόμενα των πλημμυρών φαινόμενα (κατολισθήσεις, κλπ) και αποκατάσταση της λειτουργίας τους,
- τη διασφάλιση λειτουργίας των υπηρεσιών της Περιφέρειας ή της Περιφερειακής Ενότητας μετά την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου και την εξασφάλιση της επικοινωνίας με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς,
- την περαιτέρω συλλογή πληροφοριών και εκτίμηση των επιπτώσεων των καταστροφών λόγω πλημμυρών, με στόχο την ορθολογική διαχείριση των πόρων και την ιεράρχηση των δράσεων πολιτικής προστασίας,
- την υποστήριξη του έργου των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκομένων φορέων (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., Δήμοι, κλπ), και
- την ενημέρωση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης

Για την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων, οι Περιφερειάρχες κινητοποιούν δια των Δ/νσεων Πολιτικής Προστασίας, το επιχειρησιακά εμπλεκόμενο δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας των Περιφερειών.

Μετά την εκδήλωση των πλημμυρικών φαινομένων, οι Περιφερειάρχες, εκτιμώντας τις επιπτώσεις, όπως αυτές διαμορφώνονται και από νεότερες πληροφορίες που ακολουθούν την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου και λαμβάνοντας υπόψη και το καταγεγραμμένο ιστορικό εκδήλωσης πλημμυρών της πληγείσας περιοχής, δίνουν εντολή στους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες για τη συγκρότηση συνεργειών από υπαλλήλους της Περιφέρειας και των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων (Δ/νση Τεχνικών Έργων, κλπ) προκειμένου να μεταβούν και να προβούν εντός της πληγείσας περιοχής σε έλεγχο καλής λειτουργίας των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητάς τους, για τη διαπίστωση τυχόν βλαβών και εκτίμηση του δυναμικού και των μέσων που απαιτούνται για την άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας τους.

Οι Περιφερειάρχες, σύμφωνα με τις ανωτέρω αναφορές που λαμβάνουν από την πληγείσα περιοχή και έχοντας υπόψη τυχόν αιτήματα συνδρομής προς υποστήριξη του έργου άλλων φορέων (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., Δήμοι, κλπ), προβαίνουν σε ιεράρχηση των συμβάντων και δίνουν εντολή στους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες για τη συγκρότηση κατάλληλων συνεργειών για τη άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας υποδομών αρμοδιότητάς τους, που έχει επηρεαστεί η ομαλή λειτουργία τους ή που υπέστησαν ζημιές από τις πλημμύρες στην περιοχή ευθύνης τους, όπως

- αποκατάσταση βατότητας των αποκλεισμένων οδών αρμοδιότητάς τους με την απομάκρυνση φερτών υλικών και πλημμυρικών υδάτων από το οδόστρωμα και αποκατάσταση της οδικής κυκλοφορίας
- καθαρισμός αντιπλημμυρικών έργων άρμοδιότητάς τους από φερτά υλικά λόγω των πλημμυρικών υδάτων, προς αποκατάσταση της λειτουργικότητάς τους

Νοείται ότι κατά προτεραιότητα εξετάζονται αιτήματα συνδρομής στο έργο διάσωσης και απεγκλωβισμού όπως και η διάνοιξη αποκλεισμένων δρόμων αρμοδιότητας των Περιφερειών για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των σωστικών συνεργειών προς και από την πληγείσα περιοχή, τις νοσοκομειακές μονάδες, κλπ.

Σε περιπτώσεις που το δυναμικό και τα μέσα της Περιφέρειας δεν επαρκούν για την άμεση διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρών, ο Περιφερειάρχης δύνανται να αιτηθεί τη συνδρομή όμορων Περιφερειών (μετά από σχετική ενημέρωση), ή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Ο Περιφερειάρχης, σε περιπτώσεις τοπικών καταστροφών που προκαλούνται από πλημμύρες, εισηγείται στο Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας την έκδοση της απόφασης για την κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας (Ν.3013/2002, ΦΕΚ 102/Α'/2002 – ΑΠ 2442/16-4-2014 έγγραφό μας).

Επίσης, ο Περιφερειάρχης σε συνεργασία με την οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τις κατά τόπους Δημοτικές Αρχές, εκδίδει απόφαση διακοπής μαθημάτων λόγω έκτακτων συνθηκών στη χωρική αρμοδιότητα της περιφέρειας ορίων (αρθ. 186 του Ν3852/2010).)

Σημειώνεται ότι η σύγκληση του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων, σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προκαλούνται από πλημμύρες, γίνεται για την υποβοήθηση του έργου που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Αντιπεριφερειάρχη (ΑΠ 6372/9-10-2014 έγγραφό μας).

3.4.3 Εμπλοκή Αποκεντρωμένων Διοικήσεων στην άμεση αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και διαχείριση συνεπειών λόγω πλημμυρικών φαινομένων

Ο Γενικοί Γραμματείς Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, στα πλαίσια του συντονιστικού τους ρόλου, για τη διάθεση του απαραίτητου δυναμικού και μέσων εντός των διοικητικών τους ορίων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που μπορεί να προκύψουν από πλημμύρες (Ν. 3013/2002 – ΦΕΚ 102/Α'/2002), κατά κανόνα δρομολογούν άμεσα δράσεις που συνδέονται με:

- τη διασφάλιση λειτουργίας των υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης μετά την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου και την εξασφάλιση της επικοινωνίας με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς,
- την περαιτέρω συλλογή πληροφοριών και εκτίμηση των επιπτώσεων των καταστροφών λόγω πλημμυρών, με στόχο την ορθολογική διαχείριση των πόρων και την ιεράρχηση των δράσεων πολιτικής προστασίας,
- την υποστήριξη του έργου των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκομένων φορέων (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., Περιφέρειες, Δήμοι, κλπ), και
- την ενημέρωση του ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ.

Για την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων, οι Γενικοί Γραμματείς Αποκεντρωμένων Διοικήσεων κινητοποιούν δια των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας, το επιχειρησιακά εμπλεκόμενο δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εισηγείται στο Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας την έκδοση της απόφασης για την κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, εφόσον συντρέχουν λόγοι.

Σε περιπτώσεις των τοπικών και περιφερειακών καταστροφών μεγάλης έντασης ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης δύναται να αναλαμβάνει, εντός της χωρικής του αρμοδιότητας και εφόσον συντρέχουν λόγοι, το συντονισμό διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρικών φαινομένων και τη διαχείριση των συνεπειών από την καταστροφή, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας¹³.

3.5 ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ

Με ευθύνη του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου, και των Δ/νσεων Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, οι Δήμοι, οι Περιφέρειες και οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις θα προχωρήσουν στη σύνταξη μνημονίου ενεργειών για την άμεση απόκριση και διευκόλυνση του έργου τους.

¹³ κατ' εφαρμογή του άρθ. 1 παρ. 2 του Ν.2503/1997 σε συνδυασμό με τα άρθ. 10 και 11 του Ν.3013/2002 και το άρθ. 283 του Ν3852/2010.

Το μνημόνιο ενεργειών αποτελεί ένα απλό έγγραφο μη εμπιστευτικού χαρακτήρα στο οποίο δίδονται με σαφήνεια απαντήσεις στα πέντε ερωτήματα (ποιος, τι, πότε, που, γιατί), που αναφέρονται στην παρ Β του Παραρτήματος ΣΤ του Σχεδίου Ξενοκράτης (ΦΕΚ 423/Β/2003).

Στα πλαίσια αυτά στο μνημόνιο ενεργειών, την ευθύνη σύνταξης του οποίου έχουν οι ανωτέρω, θα περιγράφονται τα ακόλουθα:

- ονομαστική κατάσταση των υπευθύνων για την υλοποίηση των δράσεων Πολιτικής Προστασίας που συνδέονται με την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, καθώς και των αναπληρωτών τους, με τα στοιχεία επικοινωνίας τους (ονοματεπώνυμο, τίτλος, θέση, ιδιότητα / ειδικότητα, τηλέφωνα, φαξ)
- κατάλογος των επιχειρησιακά έτοιμων μέσων που διαθέτει ο φορέας (Δήμος, Περιφέρεια, Αποκεντρωμένη Διοίκηση) για την υλοποίηση των δράσεων Πολιτικής Προστασίας (μηχανήματα έργων, οχήματα μεταφοράς προσωπικού, κλπ) που συνδέονται με την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων
- μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου τους

Αντίγραφο του μνημονίου ενεργειών (συμπεριλαμβανομένου καταλόγου με τηλέφωνα επικοινωνίας των επιχειρησιακά υπευθύνων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης) για λόγους άμεσης κινητοποίησης πρέπει να κοινοποιείται στις Διοικήσεις των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών και των υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ. που εδρεύουν εντός των διοικητικών τους ορίων.

3.6. ΠΛΗΡΩΜΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Αναφορικά με τις δαπάνες που σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών, στο πλαίσιο δράσεων πολιτικής προστασίας και ειδικότερα των μέτρων που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση και αποκατάσταση καταστροφών σε επίπεδο Περιφέρειας, έχουν δοθεί οδηγίες και διευκρινίσεις από την 26η Δ/νση Συντονισμού & Ελέγχου Εφαρμογής Δημ/κών Διατάξεων της Γενικής Δ/νσης Δημοσιονομικών Ελέγχων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Α.Δ.Α. 7ΡΝΩΗ-ΨΟ2), οι οποίες έχουν κοινοποιηθεί με το υπ. αριθ. 4889/31-07-14 έγγραφο μας με θέμα «Πληρωμή δαπανών Πολιτικής Προστασίας».

3.7 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΔΙΑΣΩΣΗΣ

Οι επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης δρομολογούνται άμεσα μόλις οι σχετικές πληροφορίες που αφορούν πιθανούς εγκλωβισμούς ατόμων λόγω πλημμυρικών υδάτων, διακοπών ηλεκτρικού ρεύματος ή λόγω κατολισθητικών φαινομένων κλπ, διαβιβαστούν στις κατά τόπους αρμόδιες Πυροσβεστικές Υπηρεσίες. Κατά προτεραιότητα, αποτελεί υποχρέωση όλων των υπηρεσιών ή φορέων, οι οποίοι λαμβάνουν πρωτογενείς πληροφορίες σχετικές με εγκλωβισμούς ατόμων να ενημερώνουν άμεσα την αρμόδια κατά τόπους Υπηρεσία του Πυροσβεστικού Σώματος, το οποίο είναι θεσμικά αρμόδιο για έρευνα και διάσωση στο χερσαίο χώρο (άρθρο 2 του Ν. 3511/2006 - ΦΕΚ 258/Α'/2006, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 64 του Ν.4249/2014 - ΦΕΚ 73/Α'/2014).

Ο επικεφαλής της κατά τόπου αρμόδιας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας αξιολογεί τις σχετικές με έρευνα και διάσωση πληροφορίες και κινητοποιεί τους διαθέσιμους πόρους του για την άμεση μετάβασή τους στα σημεία των συμβάντων. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που λαμβάνει από τα σημεία των συμβάντων προβαίνει σε ιεράρχηση αυτών και ενίσχυση των δυνάμεων, αν τούτο απαιτείται.

Οι Πυροσβεστικές δυνάμεις, ανάλογα με την έκταση και την εξέλιξη της καταστροφής, ενισχύονται σε προσωπικό και μέσα από όμορες Περιφερειακές Υπηρεσίες του Π.Σ. σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας Πυροσβεστικού Σώματος (ΠΔ 210/1992, ΦΕΚ 99/Α'/1992, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει). Αν η κατάσταση το απαιτεί κινητοποιείται η ΕΜΑΚ. (ΠΔ 96/1987, ΦΕΚ 58/Α'/1987 – ΠΔ 329/1993, ΦΕΚ 140/Α'/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει - Έγγραφο Αρχηγείου ΠΣ ΑΠ 23964 Φ.159 ΠΣΕΑ 9/7/2004).

Η περιμετρική απομόνωση της πληγείσας περιοχής, όταν τούτο απαιτείται για την ευχερή και άμεση επέμβαση των συνεργειών διάσωσης, όπως επίσης η λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης μέσα και περιμετρικά της πληγείσας περιοχής για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των συνεργειών βοήθειας αποτελεί αρμοδιότητα των υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ (Έγγραφο ΕΛΑΣ 5301/4/16-ζ' 21/5/2004).

Η παροχή προνοσοκομειακής περίθαλψης και μεταφορά τραυματών λόγω των πλημμυρών σε υγειονομικά κέντρα είναι αρμοδιότητα του Ε.Κ.Α.Β. (Ν. 1579/85, ΦΕΚ 217/Α'/1985). Το παράρτημα του ΕΚΑΒ, που στα όρια ευθύνης της περιφέρειάς του έχουν δημιουργηθεί έκτακτες ανάγκες λόγω πλημμυρών, συνεργάζεται με τις μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας των νομών της περιφέρειάς του (Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, Ιατρεία κ.λπ.) και είναι αποκλειστικά αρμόδιο να συντονίζει τη δράση και την κίνηση όλων των ασθενοφόρων αυτοκινήτων, των ειδικών κινητών μονάδων παροχής υπηρεσιών υγείας και των άλλων μέσων μεταφοράς και διακίνησης αρρώστων και εκτάκτων περιστατικών γενικά. Επίσης, διακινεί και διακομίζει στα νοσοκομεία εφημερίας και τις άλλες μονάδες παροχής περίθαλψης της περιφέρειάς του, κάθε έκτακτο περιστατικό καθώς και σε Νοσοκομεία άλλων περιφερειών, όταν τα νοσοκομεία της περιφέρειάς του δεν καλύπτουν τη συγκεκριμένη ανάγκη. Η διακομιδή εκτάκτων περιστατικών από μία περιφέρεια σε άλλη γίνεται ύστερα από συνεννόηση των αρμοδίων υπηρεσιών των δύο αντιστοίχων ΕΚΑΒ και σε περίπτωση ανάγκης παρεμβαίνει συντονιστικά η αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία του ΕΚΑΒ. Στην πρώτη γεωγραφική περιφέρεια, που περιλαμβάνει τους νομούς Αττικής, Βοιωτίας και Εύβοιας, τις αντίστοιχες αρμοδιότητες ασκεί η κεντρική Υπηρεσία του ΕΚΑΒ. (ΠΔ 376/1988, ΦΕΚ 169/Α'/1988).

Ο Πρόεδρος του Ε.Κ.Α.Β. μετά την ενημέρωσή του από τα κατά τόπους παραρτήματα του ΕΚΑΒ δύναται να ενεργοποιήσει την Ομάδα Διαχείρισης Κρίσεων (Ο.Δ.Ι.Κ.) του ΕΚΑΒ και να αποστέλει το Ειδικό Τμήμα Ιατρικής Καταστροφών (ΕΤΙΚ) στην πληγείσα περιοχή, αν τούτα απαιτούνται.

Το έργο της μεταφοράς τραυματών προς τις νοσηλευτικές μονάδες δύναται να υποστηρίζουν, όπου αυτό απαιτείται, και οι κατά τόπους αστυνομικές αρχές σε συνεργασία με το τοπικό παράρτημα του ΕΚΑΒ.

Στις επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης επικεφαλής των επιχειρήσεων τίθεται αξιωματικός του ΠΣ, ο οποίος αξιολογώντας την κατάσταση από τον τόπο της καταστροφής δύναται να αιτηθεί τη συνδρομή και άλλων φορέων και υπηρεσιών για τη διευκόλυνση του έργου του. Ειδικότερα, ο εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικός του Πυροσβεστικού Σώματος δύναται να αιτηθεί από:

- τις αρμόδιες υπηρεσίες του οικείου Δήμου ή Περιφέρειας τη διάνοιξη αποκλεισμένων δρόμων αρμοδιότητάς τους προς τα σημεία επεμβάσεων, τη διάθεση μηχανημάτων έργου, κλπ.,
- τον επικεφαλής της κατά τόπου αρμόδιας Αστυνομικής Αρχής την περιμετρική απομόνωση της περιοχής των επιχειρήσεων, τη λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων παροχής βοήθειας προς και από την περιοχή των επιχειρήσεων και την άμεση μεταφορά τραυματισμένων σε νοσοκομεία σε περίπτωση που δεν επαρκούν τα διαθέσιμα μέσα του ΕΚΑΒ,
- τους αρμόδιους για τη λειτουργία δικτύων ύδρευσης (Δ.Ε.Υ.Α., ΕΥΔΑΠ, κλπ), ηλεκτροδότησης (ΔΕΔΔΗΕ, ΑΔΜΗΕ) και διανομής φυσικού αερίου (ΔΕΠΑ, ΔΕΣΦΑ, κλπ.) για τη διακοπή των δικτύων τους στην περιοχή επιχειρήσεων προς αποφυγή ατυχημάτων. Επίσης, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, τεχνικός των ανωτέρω φορέων δύναται να βρίσκεται στο σημείο του συμβάντος για τεχνική υποστήριξη βάσει των αρμοδιοτήτων του,
- το τοπικό παράρτημα του ΕΚΑΒ για την προνοσοκομειακή περίθαλψη και διαμετακομιδή των τραυματών σε υγειονομικά κέντρα.

Τα ανωτέρω αιτήματα προς συνδρομή του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος, οφείλουν να τα εξετάζουν κατά προτεραιότητα οι αρμόδιοι φορείς.

3.8 ΕΜΠΛΟΚΗ ΦΟΡΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΛΟΓΩ ΕΠΑΓΟΜΕΝΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

Η εκδήλωση ενός πλημμυρικού φαινομένου δύναται να προκαλέσει επαγόμενες φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές, όπως κατολισθητικά φαινόμενα, καταστροφή φράγματος, διαρροή επικίνδυνων υλικών, κλπ.

Η διαχείριση εκτάκτων αναγκών λόγω των επαγόμενων των πλημμυρών καταστροφών, καθώς και ο έλεγχος και καταστολή τους, δύναται να προηγείται ή να επιτελείται ταυτόχρονα με το έργο της έρευνας και διάσωσης λόγω πλημμυρών.

Σε αυτές τις περιπτώσεις, εφόσον οι επαγόμενες των πλημμυρών καταστροφές εκδηλωθούν, αξιολογούνται και αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση και εφαρμόζονται τα ειδικότερα σχέδια αντιμετώπισής τους όταν αυτό απαιτηθεί, παράλληλα με τα σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών από πλημμύρες. Η παράλληλη ενεργοποίηση σχεδίων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και δρομολόγηση δράσεων πολιτικής προστασίας, δεδομένων των διαθέσιμων πόρων,

απαιτεί την άμεση αξιολόγηση των συμβάντων από τους αρμόδιους εμπλεκομένους φορείς και την κατά προτεραιότητα αντιμετώπισή τους.

Η αρχική ειδοποίηση, η εντολή για ενεργοποίηση των σχεδίων, οι ρόλοι και αρμοδιότητες των εμπλεκομένων φορέων, καθώς και ο έλεγχος και συντονισμός των επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω εκδήλωσης των ανωτέρω επαγόμενων των πλημμυρών καταστροφών, ορίζονται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και αναφέρονται με αναλυτικό τρόπο στα αντίστοιχα σχέδια και μνημόνια ενεργειών των κατά περίπτωση εμπλεκομένων φορέων.

Ειδικότερα, στην περίπτωση που λόγω έντονων βροχοπτώσεων ή πλημμυρικών φαινομένων προκληθούν κατολισθητικά φαινόμενα σε μια περιοχή (πτώσεις βράχων, κλπ), ενημερώνονται (κατά κανόνα από τις αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. ή το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου) οι αρμόδιες Υπηρεσίες της οικείας Περιφέρειας (Δ/νσεις Τεχνικών Έργων, κλπ) για τη διενέργεια αυτοφύιας και πρώτης εκτίμησης των επιπτώσεων. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην άμεση λήψη μέτρων, όπως την απομάκρυνση πολιτών, με στόχο την προστασία τους από πιθανή εκδήλωση νέων κατολισθήσεων στις ανωτέρω περιοχές εξαιτίας της εξέλιξης των έντονων βροχοπτώσεων ή των πλημμυρικών φαινομένων. Επίσης, θα πρέπει να εξετασθεί κατά προτεραιότητα η άρση καταπτώσεων σε οδικούς άξονες, από και προς την πληγείσα από πλημμύρες περιοχή. Νοείται ότι η ανωτέρω ενέργεια έχει σαν άμεσο στόχο τη μερική άρση των καταπτώσεων για την προσωρινή διευκόλυνση της κυκλοφορίας οχημάτων έκτακτης ανάγκης (σωστικά συνεργεία, Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., ΕΚΑΒ, κλπ) και όχι κατ' ανάγκη την πλήρη αποκατάσταση της κυκλοφορίας.

Επίσης, οι υπεύθυνοι λειτουργίας και συντήρησης τεχνικών έργων και έργων υποδομής στην πληγείσα από πλημμύρες περιοχή (φράγματα, μονάδες παραγωγής ενέργειας, φυσικό αέριο, λιμάνια, γέφυρες, σήραγγες, οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα, δίκτυα τηλεπικοινωνιών, κτλ.) προβαίνουν αυτεπάγγελτα και βάσει του κανονισμού λειτουργίας και συντήρησης σε άμεσο έλεγχο των εγκαταστάσεων τους μετά από πλημμύρα για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας τους. Σε περιπτώσεις που διαπιστωθούν βλάβες οι ανωτέρω υπεύθυνοι προχωρούν σε εκτίμηση της κατάστασης και όταν αυτό απαιτείται ενημερώνουν άμεσα τις αρμόδιες κατά τόπους υπηρεσίες του Π.Σ. και της ΕΛ.ΑΣ., καθώς και τα Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας.

Όμοια, οι κατά τόπους υπεύθυνοι λειτουργίας επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας κινητοποιούνται άμεσα για την αποκατάσταση τυχόν βλαβών που προκλήθηκαν από πλημμύρες, με σκοπό την αδιάλειπτη και ομαλή παροχή των υπηρεσιών τους, ενημερώνοντας παράλληλα και το οικείο Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου ή τη Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην αποκατάσταση βλαβών του δικτύου τους που συνδέεται με δημόσια και κοινωφελούς χρήστης κτήρια (νοσοκομεία, σχολεία, υπηρεσίες, κτλ.).

Αιτήματα συνδρομής στο έργο της αντιμετώπισης των επαγόμενων φυσικών ή τεχνολογικών καταστροφών από άλλες υπηρεσίες και φορείς (ΕΛ.ΑΣ., Περιφέρειες, Δήμους, κλπ), πρέπει να συναξιολογούνται, βάσει των επιπτώσεων των επαγόμενων καταστροφών, της επικρατούσας κατάστασης καθώς και των επιχειρησιακών αναγκών και προτεραιοτήτων τους στην αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρών.

3.9 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΒΛΑΒΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ

Η εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων δύναται να δημιουργήσει προβλήματα στην ομαλή λειτουργία των δικτύων κοινής ωφέλειας με δυσμενή αποτελέσματα στην καθημερινή ζωή των κατοίκων των πόλεων και της υπαίθρου (ηλεκτροδότηση, ύδρευση, κλπ).

Για τους λόγους αυτούς είναι σημαντικό όλοι οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας (ΑΔΜΗΕ ΑΕ, ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, φορείς ύδρευσης, φορείς τηλεπικοινωνιών, κλπ) να εξασφαλίζουν την άμεση αποκατάσταση βλαβών που ενδέχεται να προκύψουν λόγω πλημμυρικών φαινομένων.

Στην προκειμένη περίπτωση, και όταν διαπιστωθεί βλάβη, σε περιοχές που σημειώνονται πλημμυρικά φαινόμενα, οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας, κατά κανόνα επικοινωνούν άμεσα με την οικεία υπηρεσία τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ. προκειμένου να ενημερωθούν σχετικά με την επικρατούσα κατάσταση και τη βατότητα του οδικού δικτύου προς τα σημεία των βλαβών.

Εν συνεχεία και εφόσον τα μέσα που διαθέτουν ή μισθώνουν οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας δεν επιτρέπουν την οδική πρόσβασή τους στο σημείο της βλάβης, δύναται να ζητήσουν την συνδρομή των φορέων που έχουν την ευθύνη συντήρησης του οδικού δικτύου, εφόσον αυτοί διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα, προκειμένου να αποκαταστήσουν ταχύτερα τις βλάβες στο δίκτυο τους.

Στις περιπτώσεις που ο φορέας συντήρησης του οδικού δικτύου είναι η Περιφέρεια ή ο Δήμος, κρίνεται σκόπιμο τα αιτήματα των φορέων λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας, για λόγους καλύτερου συντονισμού, να απευθύνονται κατά αρχήν προς τις αρμόδιες Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών ή τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, αντιστοίχως.

Νοείται ότι αιτήματα για αποκατάσταση της κυκλοφορίας προς τα σημεία βλαβών δικτύων κοινής ωφέλειας θα πρέπει να εξετάζονται και να δρομολογούνται κατά προτεραιότητα από τις αντίστοιχες μονάδες Πολιτικής Προστασίας σε συνεργασία με τις οικείες υπηρεσίες συντήρησης του οδικού δικτύου αρμοδιότητάς τους.

3.10 ΚΗΡΥΞΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΛΟΓΩ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ

Ο ρόλος της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας συνδέεται κυρίως με τον συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και για την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών με στόχο την αποκατάσταση της καθημερινής λειτουργίας περιοχών που έχουν περιέλθει σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης εξαιτίας πλημμυρών. Επίσης, για τον συντονισμό των εμπλεκομένων φορέων στην εφαρμογή του Ειδικού Σχεδίου Ανθρωπίνων Απωλειών, μετά από σχετική ενημέρωση από την ΕΛ.ΑΣ. (Υ.Α 3384/9-06-2006, ΦΕΚ 776/Β'2006).

Η περαιτέρω μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη διαχείριση των συνεπειών, που έχει ως αντικείμενο τη λεπτομερή καταγραφή της έκτασης των ζημιών, τη χορήγηση δανείων και ενισχύσεων σε πληγέντες, κλπ, δρομολογείται από ειδικότερες νομοθεσίες, καθώς και κυβερνητικές αποφάσεις, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Διευκρινίζεται ότι η έκδοση αποφάσεων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας που αναφέρονται στην κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας (όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 παρ. 4 του Ν.3013/2002) συνδέεται αποκλειστικά με τον επιχειρησιακό ρόλο που αναλαμβάνει στο συντονισμό του δυναμικού και των μέσων των φορέων που επιχειρούν για την άμεση αντιμετώπισή τους, καθώς και με το μέγεθος της κινητοποίησης του δυναμικού και των μέσων που είναι πλέον του διατιθέμενου υπό κανονικές συνθήκες.

Η κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ενεργοποίηση ειδικότερων νομοθετικών ρυθμίσεων σχετικών με την καταβολή αποζημιώσεων και δανείων σε πληγέντες.

Αιτήματα συνδρομής με υλικά και μέσα προς ενίσχυση του έργου των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για την αντιμετώπιση εν εξελίξει καταστροφών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που ενδέχεται να προκληθούν από πλημμύρες υποβάλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ).

Αιτήματα συνδρομής με υλικά και μέσα προς ενίσχυση του έργου των Περιφερειών που δεν μπορούν να ικανοποιηθούν από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση, για την αντιμετώπιση εν εξελίξει καταστροφών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που ενδέχεται να προκληθούν από πλημμύρες, μπορούν να υποβάλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ).

Αιτήματα συνδρομής προς ενίσχυση του έργου των Δήμων με υλικά και μέσα που δεν μπορούν να ικανοποιηθούν από την οικεία Περιφέρεια ή την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, για την αντιμετώπιση εν εξελίξει καταστροφών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που ενδέχεται να προκληθούν από πλημμύρες, μπορούν να υποβάλλονται στο Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ).

Σημειώνεται ότι αιτήματα κρατικών υπηρεσιών και φορέων για συνδρομή από άλλες αρχές, υπηρεσίες και φορείς με σκοπό την αντιμετώπιση καταστροφών και τη διαχείριση των συνεπειών, υποβάλλονται αποκλειστικά μέσω της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (αρθ. 27, Ν. 3536/2007 – ΦΕΚ 42/Α'2007).

Θέματα που αφορούν την επίταξη προσωπικών υπηρεσιών και επίταξη ακινήτων και κινητών πραγμάτων, ως μέτρα πολιτικής κινητοποίησης σε περίοδο ειρήνης για την αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης που δύναται να προκύψει και λόγω

πλημμυρών, ρυθμίζονται στο άρθρ. 41 του Ν.3536/2007 (ΦΕΚ 42/A/2007). Οι διατάξεις ιδίως των άρθρων 2 παρ. 5, 18, 19, 22 και 23 του Ν.Δ. 17/1974 (ΦΕΚ 263/A/1974) δεν εφαρμόζονται εφεξής για την αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης σε καιρό ειρήνης, εφόσον έρχονται σε αντίθεση προς τις διατάξεις αυτού του άρθρου. Επίσης, δεν εφαρμόζεται και κάθε άλλη διάταξη που είναι αντίθετη προς τις διατάξεις αυτού του άρθρου.

Ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας, μετά την εκδήλωση πλημμυρών και την πρώτη εκτίμηση των επιπτώσεων από τα Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας, προχωρά, εφόσον συντρέχει λόγος και **μετά από σχετική εισήγηση** του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του Περιφερειάρχη, στην έκδοση απόφασης χαρακτηρισμού της καταστροφής και στην αντίστοιχη απόφαση κήρυξης κατάστασης έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας. Σε περίπτωση τοπικής καταστροφής μικρής έντασης μπορεί να εξουσιοδοτεί τον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή τον οικείο Περιφερειάρχη για την έκδοση των σχετικών αποφάσεων.

Διευκρινίζεται ότι η έκδοση αποφάσεων κήρυξης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας από τον Περιφερειάρχη, προκειμένου για τοπικές καταστροφές μικρής έντασης, πραγματοποιείται **σε κάθε περίπτωση μετά από σχετική εξουσιοδότηση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας** (ΑΠ 2442/16-4-2014 έγγραφο μας).

Η ανωτέρω απαίτηση προκύπτει από το άρθ. 112 παρ 2 του Ν.4249/2014, το οποίο αντικατέστησε το υπ' αριθμ. 5 εδάφιο της περίπτωσης θ' της παρ. II του άρθρου 186 του Ν. 3852/2010, ως εξής: «Η έκδοση αποφάσεων κήρυξης κατάστασης έκτακτης ανάγκης, προκειμένου για τοπικές καταστροφές μικρής έντασης, ύστερα από εξουσιοδότηση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3013/2002»

Επίσης, σύμφωνα με το άρθ. 3 του Ν.3013/2002 όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθ. 110 του Ν.4249/2014, διευκρινίζεται ότι «η κήρυξη σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές, **αίρεται αυτοδικαίως με την πάροδο εξαμήνου**, δύναται δε να ανανεώνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, ύστερα από βεβαίωση των κατά περίπτωση αρμόδιων Αποκεντρωμένων Οργάνων Πολιτικής Προστασίας ότι εξακολουθούν να υφίστανται οι λόγοι κήρυξης, καθώς και με ειδική αιτιολογία για τους λόγους για τους οποίους οι επιπτώσεις από τις καταστροφές δεν έχουν ακόμη αντιμετωπισθεί».

Δηλαδή, μετά την πάροδο εξαμήνου η απόφαση κήρυξης μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας **δύναται να παραταθεί μόνο με νέα απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας**.

Σε περιπτώσεις τοπικών καταστροφών μικρής έντασης, στις οποίες οι αποφάσεις κήρυξης έχουν εκδοθεί μετά από σχετική εξουσιοδότηση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας προς τους αρμόδιους Περιφερειάρχες ή Γενικούς Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, η παράταση ισχύος των αποφάσεων κήρυξης γίνεται **μόνο μετά από νέα σχετική εξουσιοδότηση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας** προς τα ανωτέρω Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας.

Συνεπώς, τυχόν αποφάσεις των Περιφερειαρχών ή Γενικών Γραμματέων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για παράταση ισχύος πέραν του εξαμήνου κήρυξης μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, χωρίς νέα εξουσιοδότηση από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, δεν είναι σύννομες δεδομένου ότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθ. 3 του Ν.3013/2002, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθ. 110 του Ν.4249/2014.

Οι **αναγκαίες προϋποθέσεις** για να αποφασίσει ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας την κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας ή να εξουσιοδοτήσει αρμοδίως τα Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας μετά από σχετική εισήγηση τους, είναι:

1. Η πρόταση εισήγησης να αναφέρεται σε καταστροφή που εμπίπτει σε μια από τις κατηγορίες καταστροφών που αναφέρονται αναλυτικά στο Παράρτημα 1, Προσθήκη 1 του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ»
2. Στην πρόταση εισήγησης να στοιχειοθετούνται με αναλυτικό τρόπο οι άμεσες συνέπειες της καταστροφής, καθώς και οι λόγοι για τους οποίους κρίνεται απαραίτητη η κήρυξη της περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, με βάση το άρθρο 2 παρ. 4β του Ν.3013/2002
3. Στην πρόταση εισήγησης ο καθορισμός του χώρου που εκδηλώθηκε η καταστροφή να περιγράφεται, όχι με βάση το τοπωνύμιο ή την ονομασία οικισμού, αλλά με βάση την διοικητική του υπαγωγή. Η απαίτηση αυτή κρίνεται αναγκαία, δεδομένου ότι οι κατά τόπους αρμόδιοι φορείς και υπηρεσίες που καλούνται να επιτελέσουν έργο, με βάση την

απόφαση κήρυξης μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, έχουν κατά κανόνα κατανομή αρμοδιοτήτων με βάση τη διοικητική διαιρέση της χώρας και όχι με βάση τα τοπωνύμια. Δεδομένης της διοικητικής διαιρέσης της χώρας, όπως αυτή διαμορφώθηκε με το Ν. 3852/2010 (β' σχετικό), το ελάχιστο διοικητικό διαμέρισμα συνεπώς το οποίο δύναται να κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας είναι η Τοπική ή Δημοτική Κοινότητα

Συμπληρωματικά προς τα ανωτέρω, νοείται ότι στις περιπτώσεις που πλήγεται το σύνολο των Τοπικών και Δημοτικών Κοινοτήτων μιας Δημοτικής Ενότητας, στην πρόταση εισήγησης αναφέρεται ολόκληρη η Δημοτική Ενότητα.

Επίσης στις περιπτώσεις που πλήγεται το σύνολο των Δημοτικών Ενοτήτων ενός Δήμου, στην πρόταση εισήγησης αναφέρεται ολόκληρος ο Δήμος, ή όταν πλήγεται το σύνολο των Δήμων μιας Περιφερειακής Ενότητας, στην πρόταση εισήγησης αναφέρεται ολόκληρη η Περιφερειακή Ενότητα.

Τέλος, στις περιπτώσεις που πλήγεται το σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων μιας Περιφέρειας, στην πρόταση εισήγησης αναφέρεται ολόκληρη η Περιφέρεια.

Αιτήματα Δημάρχων για κήρυξη σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, περιοχών που πλήγπονται από την εκδήλωση καταστροφικών φαινομένων και υπάγονται εντός των διοικητικών τους ορίων, θα πρέπει να απευθύνονται πρωτίστως προς τον οικείο Περιφερειάρχη, με κοινοποίηση προς τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Τα ανωτέρω αιτήματα των Δημάρχων για την κήρυξη μιας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας θα πρέπει να στοιχειοθετούνται και να πληρούν όλες τις αναγκαίες προϋποθέσεις, όπως αυτές αναφέρονται ανωτέρω.

Σε περιπτώσεις που η καταστροφή εκτείνεται σε περισσότερες από τρείς Περιφέρειες της χώρας ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας εισηγείται στον Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη το χαρακτηρισμό καταστροφής ως γενικής και την έκδοση της αντίστοιχης απόφασης για την κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας (αρθ.8, Ν.3013/2002).

Επίσης, σε περιπτώσεις γενικής, περιφερειακής ή τοπικής μεγάλης έντασης καταστροφής, ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας δύναται να συγκαλέσει, ή εισηγείται στον Υπουργό Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη να συγκαλέσει, το Κεντρικό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (Κ.Σ.Ο.Π.Π.) για τον συντονισμό της διάθεσης ανθρώπινου δυναμικού και μέσων, καθώς και για την παροχή οδηγιών στους πολίτες με στόχο την ελαχιστοποίηση των συνεπειών (αρθ. 5 του Ν.3013/2002, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθ. 112 του Ν4249/2014).

Τέλος, ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που μπορεί να προκύψουν από πλημμύρες συντονίζει και κατευθύνει το έργο της πολιτικής προστασίας. Ειδικότερα, σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας δύναται να αποφασίζει για την άμεση προμήθεια και διάθεση υλικών, εφοδίων και μέσων καθ' υπέρβαση των προϋπολογισθέντων, εφόσον τούτο κρίνεται απολύτως απαραίτητο (αρθ 8 του Ν.3013/2002, πως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθ. 115 του Ν4249/2014).

Επισημαίνεται ότι η απόφαση χαρακτηρισμού της καταστροφής από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, σε μια από τις κατηγορίες όπως αυτές αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 2 του Ν.3013/2002, ορίζει τα αντίστοιχα επίπεδα κλιμάκωσης που απαιτούνται στη διάθεση του απαραίτητου δυναμικού και μέσων πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρικών φαινομένων και τη διαχείριση των συνεπειών:

1. Τοπική καταστροφή μικρής έντασης, για την αντιμετώπιση της οποίας αρκεί το δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, ο συντονισμός διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων γίνεται από τον Περιφερειάρχη ή κατόπιν εντολής του από τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που του παρέχει ο Περιφερειάρχης
2. Τοπική καταστροφή μεγάλης έντασης, για την αντιμετώπιση της οποίας απαιτείται η διάθεση δυναμικού και μέσων πολιτικής προστασίας και από άλλους Δήμους, Περιφέρειες, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ή και από Κεντρικές Υπηρεσίες και Φορείς, ο συντονισμός διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων γίνεται με ευθύνη του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και του ΚΣΟΠΠ, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 3013/2002 (όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθ. 112 του Ν4249/2014).

3. Περιφερειακή καταστροφή μικρής έντασης, για την αντιμετώπιση της οποίας αρκεί το δυναμικό και τα μέσα πολιτικής προστασίας της Περιφέρειας, ο συντονισμός διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων γίνεται με ευθύνη του Περιφερειάρχη.
4. Περιφερειακή καταστροφή μεγάλης έντασης, για την αντιμετώπιση της οποίας απαιτείται η διάθεση δυναμικού και μέσων πολιτικής προστασίας και από άλλες Περιφέρειες, ή Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ή και από Κεντρικές Υπηρεσίες και Φορείς, ο συντονισμός διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων γίνεται με ευθύνη του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και του ΚΣΟΠΠ.
5. Γενική καταστροφή, όταν η καταστροφή εκτείνεται σε περισσότερες από τρεις περιφέρειες της Χώρας, ο συντονισμός διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων γίνεται με ευθύνη του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη ή του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και του ΚΣΟΠΠ.

Για τις ανωτέρω περιπτώσεις των τοπικών και περιφερειακών καταστροφών μεγάλης έντασης ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης δύναται να αναλαμβάνει, εντός της χωρικής του αρμοδιότητας και εφόσον συντρέχουν λόγοι, το συντονισμό διάθεσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρών και τη διαχείριση των συνεπειών από την καταστροφή, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας¹⁴.

Η μετάβαση από το κατώτερο στο ανώτερο διοικητικό επίπεδο γίνεται κατόπιν αιτήματος των Αποκεντρωμένων κατά περίπτωση Οργάνων Πολιτικής Προστασίας προς το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

3.11. ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΟΓΩ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

Μεταξύ των δράσεων, που απαιτούνται για την προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών, είναι και η οργανωμένη απομάκρυνσή τους από την περιοχή που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή.

Με το άρθρο 108 του Ν.4249/2014 (με το οποίο τροποποιούνται οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του άρθρου 6 του Ν. 3013/2002) αναφέρεται πλέον ρητά ότι «η λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών αποτελεί ευθύνη των κατά τόπους Δημάρχων, οι οποίοι έχουν το συντονισμό του έργου πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση της καταστροφής σε τοπικό επίπεδο. Όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από ένα δήμο, η απόφαση λαμβάνεται από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη, ο οποίος μπορεί να εξουσιοδοτήσει σχετικώς τον οικείο Αντιπεριφερειάρχη. Στις περιπτώσεις του άρθρου 2 παρ. 3 σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παρ. 1 περιπτώσεις β', γ' και δ' του ν. 3013/2002 (Α' 102), όπως ισχύει, η ανωτέρω απόφαση λαμβάνεται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ή από τον Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης, και εκτελείται από τους αρμόδιους Περιφερειάρχες και Δημάρχους. Η λήψη της απόφασης βασίζεται στις εισηγήσεις των φορέων που κατά περίπτωση έχουν την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής»

Σύμφωνα με άρθρο 108 του Ν.4249/2014 καθίσταται σαφές ότι το όργανο που αποφασίζει για την υλοποίηση της ανωτέρω δράσης είναι ο Δήμαρχος, η περιοχή του οποίου πλήττεται και ο οποίος έχει και το συντονισμό του έργου πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση της καταστροφής σε τοπικό επίπεδο ή ο αρμόδιος Περιφερειάρχης¹⁵, όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από ένα Δήμο κλπ.

Στις περιπτώσεις του άρθρου 2 παρ.3 (δηλαδή σε περιπτώσεις που η καταστροφή χαρακτηριστεί ως γενική, περιφερειακή μικρής ή μεγάλης έντασης, ή τοπική μικρής ή μεγάλης έντασης) σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παρ. 1 περιπτώσεις β', γ' και δ' του Ν.3013/2002 (περί αρμοδιοτήτων του Γεν. Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για τον χαρακτηρισμό μιας καταστροφής και την έκδοση σχετικής απόφασης) και του άρθ. 282 του Ν.3852/2010, η ανωτέρω απόφαση λαμβάνεται:

¹⁴ κατ' εφαρμογή του άρθ. 1 παρ. 2 του Ν.2503/1997 σε συνδυασμό με τα άρθ. 10 και 11 του Ν.3013/2002 και το άρθ. 283 του Ν3852/2010.

¹⁵ Ως αρμόδιο όργανο προσδιορίζεται ο Περιφερειάρχης σύμφωνα με το άρθ. 282 του Ν.3852/2010, αντί του Νομάρχη που προέβλεπε το άρθ. 18 του Ν 3613/2007

- από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας σε περιπτώσεις γενικής καταστροφής, περιφερειακής καταστροφής μεγάλης έντασης, ή σε τοπικές καταστροφές μεγάλης έντασης, ή
- από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης¹⁶ σε περιπτώσεις περιφερειακής καταστροφής μικρής έντασης, ή σε τοπικές καταστροφές μικρής έντασης και εκτελείται από τους αρμόδιους Δημάρχους και Περιφερειάρχες¹⁷.

Ειδικότερα, όσον αφορά τις αρμοδιότητες του Περιφερειάρχη τόσο στη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, όσο και στις περιπτώσεις υλοποίησή της όταν η απόφαση λαμβάνεται από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ή τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κρίνεται σκόπιμο όπως ο Περιφερειάρχης κατά την κρίση του μεταβιβάσει εκ των προτέρων τις ανωτέρω αρμοδιότητες στους Αντιπεριφερειάρχες των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων με σχετική εξουσιοδοτική πράξη.

Η ενέργεια αυτή κρίνεται σκόπιμη λόγω:

- της πιθανής ταυτόχρονης ύπαρξης πλημμυρικών φαινομένων σε διαφορετικές Περιφερειακές Ενότητες της ίδιας Περιφέρειας
- της δυνατότητας αμεσότερης μετάβασης του Αντιπεριφερειάρχη στο χώρο της καταστροφής, σε σχέση με τον Περιφερειάρχη, ιδιαίτερα στις νησιωτικές Περιφέρειες
- των αρμοδιοτήτων Πολιτικής Προστασίας του Αντιπεριφερειάρχη, ως οργάνου με την ευθύνη του συντονισμού δράσεων για την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών στην Περιφερειακή Ενότητά του (άρθ. 160 του Ν.3852/2010)
- της δυνατότητας υποστήριξης του έργου του Αντιπεριφερειάρχη από το Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας της Περιφερειακής Ενότητας

Σε όλες τις περιπτώσεις η λήψη της απόφασης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 108 του Ν.4249/2014, **πρέπει να βασίζεται στις εισηγήσεις των αρμοδίων κατά τόπους φορέων, που κατά περίπτωση έχουν την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής.**

Η οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών εξετάζεται ως μέτρο που δρομολογείται για την προληπτική προστασία τους, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και περιορισμούς, η εκτίμηση των οποίων μπορεί να γίνει μόνο σε τοπικό επίπεδο.

Ο κίνδυνος που διατρέχουν οι πολίτες εξαιτίας πλημμυρών προέρχεται κατά βάση:

- από την κατάκλυση κατοικημένων περιοχών από πλημμυρικά ύδατα (παράσυρση από πλημμυρικά ύδατα, ατυχήματα, εγκλωβισμοί, καταρρεύσεις κτιρίων, κλπ),
- από χημικούς ή λοιμογόνους παράγοντες επικίνδυνους για την δημόσια υγεία οι οποίοι παρασύρθηκαν ή αναπτύχθηκαν στα πλημμυρικά ύδατα, και
- από επαγόμενα κατολισθητικά φαινόμενα.

Συνεπώς, το σκεπτικό όλων των αποφάσεων για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών εξ αιτίας πλημμυρών θα πρέπει να συνδέεται κατά βάση με τους ανωτέρω κινδύνους.

Στις περιπτώσεις πλημμυρικών και κατολισθητικών φαινομένων αρμόδιοι να εισηγηθούν στα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης/Αντιπεριφερειάρχης, κλπ) τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, είναι οι κατά τόπους επικεφαλής προϊστάμενοι των αρμοδίων τεχνικών υπηρεσιών των Περιφερειών, οι οποίοι έχουν τον έλεγχο του φαινομένου και την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξή του.

Στις περιπτώσεις που προκύπτουν ζητήματα δημόσιας υγείας λόγω πλημμυρικών φαινομένων, αρμόδιοι να εισηγηθούν στα Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Δήμαρχος, Περιφερειάρχης/Αντιπεριφερειάρχης, κλπ) τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, είναι και οι κατά τόπους Προϊστάμενοι των Δ/νσεων Δημόσιας Υγείας, εφόσον συντρέχουν λόγοι.

¹⁶ Ως αρμόδιο όργανο λήψης απόφασης προσδιορίζεται ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης σύμφωνα με το άρθ. 283 του Ν.3852/2010, αντί του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας που προέβλεπε το άρθ. 18 του Ν 3613/2007

¹⁷ Ως αρμόδιο όργανο προσδιορίζεται ο Περιφερειάρχης σύμφωνα με το άρθ. 282 του Ν.3852/2010, αντί του Νομάρχη που προέβλεπε το άρθ. 18 του Ν 3613/2007

Σε όλες τις περιπτώσεις και εφόσον υπάρχει ιστορικό πλημμυρικών ή/και κατολισθητικών φαινομένων, αυτό μπορεί να αξιολογείται και να λαμβάνεται κατά περίπτωση υπόψη, δεδομένου του προληπτικού χαρακτήρα του μέτρου της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών.

Σημειώνεται ότι η δράση της απομάκρυνσης πρέπει να πραγματοποιείται μόνον όταν εξασφαλίζεται εγκαίρως η καλή οργάνωση για την ασφαλή υλοποίησή της.

Η δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης ως μέτρο που δρομολογείται για την προληπτική προστασία των πολιτών, έχει χαρακτήρα **μη υποχρεωτικό**, βασιζόμενη στην ενημέρωσή τους για τον κίνδυνο και τις πιθανές συνέπειες που έχει η παραμονή τους στο χώρο για τον οποίο έχει ληφθεί η απόφαση της απομάκρυνσης. Επισημαίνεται ότι η **διάσωση**, η οποία αποτελεί αρμοδιότητα του Πυροσβεστικού Σώματος, είναι δράση **υποχρεωτική** και κατά κανόνα αφορά μικρές ομάδες πολιτών, ή μεμονωμένα άτομα σε συγκεκριμένο και περιορισμένο χώρο, που βρίσκονται εντός της περιοχής που εξελίσσεται η καταστροφή.

Η ανωτέρω σχετική αυτή διάταξη δεν έχει εφαρμογή όταν η ασφάλεια και η κατάσταση της υγείας των ατόμων, που ευρίσκονται εντός υποδομών ή εγκαταστάσεων φορέων, τελεί υπό την εποπτεία ή κατευθύνεται από ειδικότερες νομοθεσίες και η απομάκρυνση τους, για τους λόγους που αναφέρονται στην εν λόγω σχετική διάταξη, αποτελεί ευθύνη των διοικήσεων τους (εγκαταστάσεις Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφάλειας, Νοσηλευτικά Ιδρύματα, κλπ).

Με δεδομένη τη δυσκολία λήψης και υλοποίησης τέτοιων αποφάσεων, οι κατά περίπτωση αρμόδιοι Δήμαρχοι, οι περιοχές των οποίων πλήγηκαν, όταν αυτό είναι εφικτό, μπορούν άμεσα να συγκαλούν το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (ΣΤΟ) προς υποβοήθηση του έργου τους και οι Αντιπεριφερειάρχες το Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) της Περιφερειακής τους Ενότητας.

Επισημαίνεται ότι η εξασφάλιση μέσων για την μετακίνηση πολιτών, μπορεί να γίνει από φορείς του δημοσίου (ΕΛΑΣ, ΠΣ, Ένοπλες Δυνάμεις, κλπ), ή από φορείς του ιδιωτικού τομέα (κατά τόπους ΚΤΕΛ, κλπ). Στα πλαίσια αυτά, το γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου ή η Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, θα πρέπει να γνωρίζει εκ των προτέρων (σε κατάσταση συνήθους ετοιμότητας), τα μέσα που μπορούν να διαθέσουν οι φορείς σε τοπικό επίπεδο, στην περίπτωση έκτακτης ανάγκης κατά την οποία υπάρχει το ενδεχόμενο υλοποίησης μιας τέτοιας δράσης. Επίσης θα πρέπει να γνωρίζουν τη διαδικασία διάθεσής τους, όταν πρόκειται για φορείς του δημοσίου, καθώς και τη διαδικασία διάθεσής τους, μέσω ενός **μνημονίου συνεργασίας**, όταν πρόκειται για φορείς του ιδιωτικού τομέα.

Η οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών, ως δράση Πολιτικής Προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από καταστροφές, υποστηρίζεται θεσμικά από την Ελληνική Αστυνομία και το Πυροσβεστικό Σώμα. (Ν. 2800/2000 - ΦΕΚ 41/A/2000, Ν. 3511/2006 – ΦΕΚ 258/A/2006, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, Ν.4249/2014 – ΦΕΚ 73/A/2014). Ειδικότερα, η Ελληνική Αστυνομία στα πλαίσια της αποστολής της (άρθρο 11 παρ.2 του Ν.4249/2014 – ΦΕΚ 73/A/2014), έχει σημαντικό ρόλο στην εκτέλεση της απόφασης για την απομάκρυνση πολιτών. Θέματα που συνδέονται με τον εντοπισμό και ειδοποίηση των πολιτών για την απομάκρυνσή τους όταν έχει ληφθεί σχετική απόφαση, με την τήρηση της τάξης, με τη ρύθμιση της κυκλοφορίας κατά την απομάκρυνση, καθώς και πρόληψη και καταστολή τυχόν εγκλημάτων κατά της περιουσίας των πολιτών που απομακρύνονται από την περιοχή, αποτελούν αρμοδιότητα των κατά τόπους αρμόδιων υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ. με σημαντική βαρύτητα.

Στις περιπτώσεις που η δράση αυτή, αφορά πολίτες που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες, ή περιλαμβάνει άτομα με προβλήματα υγείας, πρέπει εκ των προτέρων να εξασφαλίζεται, η παρουσία μονάδων του ΕΚΑΒ, για λόγους παροχής άμεσης προνοσοκομειακής ιατρικής βοήθειας, λόγω αρμοδιότητας (Ν. 1579/85 - ΦΕΚ 217/A/1985).

Τέλος, είναι απαραίτητο να αναφερθεί ότι η εξεύρεση μέσων μεταφοράς με την διαδικασία της επίταξης, δεν είναι άμεσα εφικτή, εάν δεν προηγηθεί σχετική απόφαση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ. 41 του Ν. 3536/2007 (ΦΕΚ 42/A/2007). Δηλαδή απαιτείται απόφαση Πρωθυπουργού μετά από σχετική εισήγηση του αρμόδιου Υπουργού (αρθ.4,1παρ3 του Ν. 3536/2007).

3.12. ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Βάσει του άρθρου 119 παρ.2 του Ν.4249/2014, οι ενταγμένες Εθελοντικές Οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας παραμένουν στο καθεστώς που ίσχυε έως ότου ολοκληρωθεί η πιστοποίηση και ένταξη στο Μητρώο Εθελοντών με τη διαδικασία και μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται στις παρ. 3 και 4 του ίδιου άρθρου.

Ως εκ τούτου, οι εθελοντικές οργανώσεις που είναι ενταγμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας διέπονται από τα προβλεπόμενα στο Ν.3013/2002 και σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που προκαλούνται από πλημμυρικά φαινόμενα μπορούν να αναλαμβάνουν δράσεις πολιτικής προστασίας προς υποβοήθηση του έργου των Περιφερειών και των Δήμων.

Τονίζεται ότι οι χώροι δράσης των εθελοντικών οργανώσεων που είναι ενταγμένες στο μητρώο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται στην απόφαση ένταξής τους και ότι για να είναι ουσιαστική η προσφορά τους, πρέπει οι δράσεις που αναλαμβάνουν να αποτελούν μέρος των επιχειρησιακών αναγκών που καθορίζονται μέσα από τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων ή τα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα (ΣΤΟ) των Δήμων.

Ο συντονισμός των εθελοντικών ομάδων που αναλαμβάνουν δράσεις, βάσει αποφάσεων του ΣΟΠΠ, γίνεται από τη Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, ή από το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, εφόσον έχει εξουσιοδοτηθεί για τον σκοπό αυτό.

3.13. ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Σε περιπτώσεις που, λόγω των επιχειρησιακών τους αναγκών, κρίνεται από τους εμπλεκόμενους φορείς σε επίπεδο Κεντρικής Διοίκησης ότι το δυναμικό και τα μέσα δεν επαρκούν σε εθνικό επίπεδο για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από πλημμύρες, δύνανται να υποβάλουν αίτημα διεθνούς συνδρομής στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, ως αρμόδια για τον συντονισμό παροχής βοήθειας από και προς άλλες χώρες (Ν. 3013/2002, Ν. 3536/2007). Τα αιτήματα για διεθνή συνδρομή θα πρέπει να υποβάλλονται εγκαίρως στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας για τη διασφάλιση της καλύτερης δυνατής αξιοποίησης των διατιθέμενων από άλλες χώρες δυναμικού και μέσων. Σημειώνουμε ότι στα αιτήματα θα πρέπει να περιγράφονται αναλυτικά τα αιτούμενα μέσα (τύπος, αριθμός) καθώς και ο επιχειρησιακός χώρος δράσης τους. Τα αιτούμενα μέσα, μετά την είσοδό τους στη χώρα, εντάσσονται στις δυνάμεις του αιτούντος, ο οποίος και αναλαμβάνει τον επιχειρησιακό συντονισμό τους.

3.14. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΠΛΗΓΕΝΤΕΣ

Η κοινωνική προστασία στους πολίτες που περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης εξ αιτίας πλημμυρών υποστηρίζεται άμεσα από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, μέσω των Δήμων, όταν συντρέχει περίπτωση, για την κάλυψη των πρώτων αναγκών (διαμονή – διατροφή) και από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας στη συνέχεια, δια των αρμοδίων υπηρεσιών Πρόνοιας των Δήμων.

Με την ΚΥΑ Π2/οικ.2673/29-8-2001 των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται τα όρια, προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία οικονομικής ενίσχυσης των πληγέντων για την κάλυψη των πρώτων αναγκών τους, για επισκευές κύριας οικίας ή αντικατάσταση οικοσκευής, κτλ. Σε περιπτώσεις μεγάλων καταστροφών τα ανωτέρω θέματα ρυθμίζονται και με ειδικότερες Υπουργικές Αποφάσεις.

Σκοπός της οικονομικής ενίσχυσης είναι η κατά το δυνατόν αμεσότερη επαναλειτουργία των νοικοκυριών και ως εκ τούτου οι ζημιές αναφέρονται στο κτίριο που καλύπτει ανάγκες διαβίωσης και στο σύνολο της οικοσκευής (Π2α/Γ.Π.οικ.94064/19-08-2011 έγγραφο του ΥΥΚΑ).

Σημειώνεται ότι η αρμοδιότητα υλοποίησης του προγράμματος Κοινωνικής Προστασίας που προβλέπεται από το Ν.Δ 57/73 και την ΚΥΑ Π2/οικ.2673/29-8-2001 μεταβιβάστηκε με το Ν.3852/2010 στους Δήμους (Διευθύνσεις - Τμήματα - Γραφεία Πρόνοιας). Η συγκρότηση των προβλεπόμενων επιτροπών γίνεται με Απόφαση του οικείου Δημάρχου. Οι επιτροπές είναι αρμόδιες για την καταγραφή και την εκτίμηση των ζημιών, για την ενημέρωση των κατοίκων της περιοχής για τα δικαιολογητικά που απαιτούνται και για τις προβλεπόμενες προθεσμίες υποβολής τους, καθώς και για την ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τα γενικότερα μέτρα αποκατάστασης που ενδεχομένως τους αφορούν. Οι πληγέντες

απευθύνονται πλέον στους Δήμους της περιοχής τους, όπου υποβάλουν τη σχετική αίτηση, καθώς και τα δικαιολογητικά που προβλέπονται από την ΚΥΑ Π2/οικ.2673/29-8-2001.

Η προκύπτουσα δαπάνη προσωρινής εγκαταστάσεως και διατροφής πληγεισών οικογενειών ή μεμονωμένων ατόμων σε ξενοδοχεία ή άλλους χώρους, καταβάλλεται υπό των αρμοδίων, για την κοινωνική προστασία των θεομηνιοπλήκτων, υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, απ' ευθείας στους ξενοδόχους ή ιδιοκτήτες ετέρων χώρων, εις βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού εξόδων του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (Ν.Δ. 57/1973, ΦΕΚ 149/Α'/1973 - Ν. 776/1978, ΦΕΚ 68/Α'/1978 - ΠΔ 93/1993, ΦΕΚ 39/Α'/1993). Οι λεπτομέρειες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

Σε περιπτώσεις όπου άτομα, οικογένειες και πληθυσμιακές ομάδες θεωρείται ότι χρήζουν άμεσα έκτακτης κοινωνικής βοήθειας λόγω αντιμετώπισης κοινωνικών κινδύνων που προέρχονται από πλημμύρες, το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ.), που υπάγεται στην εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, συντονίζει το δίκτυο παροχής υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης. Μετά από μια πλημμύρα το Ε.Κ.Κ.Α., εφόσον συντρέχει λόγος, συγκροτεί και κινητοποιεί ομάδες ταχείας παρέμβασης, συγκροτούμενες κυρίως από ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς, για την παροχή άμεσης συμβουλευτικής υποστήριξης και βραχείας διάρκειας ψυχολογικής υποστήριξης σε ατομικό, ομαδικό και κοινοτικό επίπεδο (Ν. 2646/1998 - ΦΕΚ 236/Α'/1998, Ν. 3106/2003 - ΦΕΚ 30/Α'/2003, Ν. 3402/2005 - ΦΕΚ 258/Α'/2005, ΠΔ 22/2006 - ΦΕΚ 18/Α'/2006, 2244/22-04-2013 έγγραφο του ΕΚΚΑ).

Θέματα που αφορούν την αποκατάσταση ζημιών σε κτίρια που προκλήθηκαν από πλημμύρες εμπίπουν στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών της Γενικής Διεύθυνσης Υδραυλικών και Κτηριακών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων (Ν. 1190/1981 - ΦΕΚ 203/Α'/1981, Ν. 2576/1998 - ΦΕΚ 25/Α'/1998)¹⁸. Ειδικότερα θέματα σχετικά με την οριοθέτηση της πληγίσας περιοχής, διαπίστωσης της έκτασης των ζημιών, χορήγησης δανείων, κλπ, ρυθμίζονται με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων.

Σε βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες, εμπορικά κατασήματα, αγροτικές εκμεταλλεύσεις, άλλες επιχειρήσεις και φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που πλήγησαν από πλημμύρες, δύναται να παρέχεται επιχορήγηση για την αντιμετώπιση ζημιών σε κτιριακές εγκαταστάσεις, μηχανικό εξοπλισμό, πρώτες ύλες, εμπορεύματα και φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης, τα οποία καταγράφηκαν ως ολοσχερώς κατεστραμμένα. Το ύψος της επιχορήγησης καθορίζεται με Κοινή Υπουργική Απόφαση (άρθ. 36 Ν. 2459/1997 – ΦΕΚ 17/Α'/1997). Η επιχορήγηση συνίσταται στη δωρεάν χρηματική ενίσχυση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και καταβάλλεται στους δικαιούχους μέσω της Δ/νσης Βιομηχανικής Πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (ΥΑ οικ. 3648/387/30-3-2012 «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων για το έργο «Επιχορήγηση επιχειρήσεων που έχουν πληγεί από πλημμύρες και λοιπές θεομηνίες εκτός σεισμών» άρθρου 36 του ν. 2459 - ΦΕΚ 17/Α/18-2-1997). Οι διαδικασίες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 36 του Ν. 2459/1997, καθορίζονται με την ΥΑ 20725/B.979/10-05-2011 (ΥΑ 20725/B.979/10-05-2011 «Καθορισμός διαδικασιών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 36 του Νόμου 2459/1997» - ΦΕΚ 1207/B/14-6-2011), η οποία διατηρείται σε ισχύ με την αντικατάσταση του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. με την Δ/νση Βιομηχανικής Πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

Τονίζεται ότι για την λήψη απόφασης οριοθέτησης περιοχών για την αποκατάσταση των ζημιών σε κτίρια λόγω πλημμυρών απαιτείται υποβολή σχετικού αιτήματος από την οικεία Περιφερειακή Ενότητα ή την Περιφέρεια προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων, αφού προηγηθούν έλεγχοι που διενεργούνται από υπαλλήλους μηχανικούς της Γ.Γ.Δ.Ε. ή από υπαλλήλους της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία ανήκουν, καθώς και των αρμοδίων Υπηρεσιών της Περιφέρειας (Α.Π. 938/AZ11/15-4-1998 εγκύκλιος του Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε., 4524/A42/26-08-2011 έγγραφο της ΥΑΣ/ΓΓΔΕ)

¹⁸ Βάσει του ΠΔ 109/2014 (ΦΕΚ 176/Α'/2014) με ισχύ από 28-10-2014, οι αρμοδιότητες αποκατάστασης ζημιών σε κτίρια που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές μεταφέρονται από την Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Υ.Α.Σ.) στην νεοσυσταθείσα Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών της Γενικής Διεύθυνσης Υδραυλικών και Κτηριακών Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων.

«3» του Παραρτήματος «Α» του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών του ΓΕΕΘΑ (Φ.200/238496/Σ.1747/17-09-2013 έγγραφο του ΓΕΕΘΑ).

Οι εταιρείες ΟΣΕ Α.Ε., ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε. και ΕΕΣΣΤΥ Α.Ε. παρακαλούνται να συμβάλουν στην υλοποίηση του παρόντος με την έκδοση κατά την κρίση τους κατευθυντήριων οδηγιών προς τις αρμόδιες υπηρεσίες τους για την αντιμετώπιση κινδύνων από πλημμυρικά φαινόμενα στο σιδηροδρομικό δίκτυο.

Η άμεση ενημέρωση του Κέντρου Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ), βάσει των διατάξεων του άρθρου 3 του Ν3013/2002 αποτελεί υποχρέωση όλων των φορέων που ορίζονται υπεύθυνοι σε επιχειρησιακό επίπεδο, για επιμέρους δράσεις πολιτικής προστασίας, προκειμένου να υπάρχει καλύτερος συντονισμός και οργάνωση των φορέων στην αντιμετώπιση καταστροφών και καταστάσεων εκτάκτων αναγκών από πλημμυρικά φαινόμενα (Παράρτημα Γ, Σχέδιο Ξενοκράτης (ΦΕΚ 423/ 10-4-2003/ τευχ. Β).

Το παρόν ισχύει μέχρι την έκδοση νεοτέρου σχετικού. Η Δ/νση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ βρίσκεται στη διάθεση των αποδεκτών του παρόντος για τυχόν πληροφορίες ή διευκρινήσεις.

Η πλήρης και έγκαιρη εφαρμογή των μέτρων του παρόντος διέπεται από τις περί ευθυνών διατάξεις της σχετικής ανά φορέα νομοθεσίας.

Αντίγραφο του παρόντος θα αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Γ.Γ.Π.Π. <http://www.civilprotection.gr>.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΤΣΟΚΑΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ
ΥΠΔΛΗΛΟΣ ΤΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΚΩΝ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΠΟΛΤΣΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β'

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθμ. 6658/21-10-2014 έγγραφό μας με θέμα «Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΦΟΡΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΩΝ

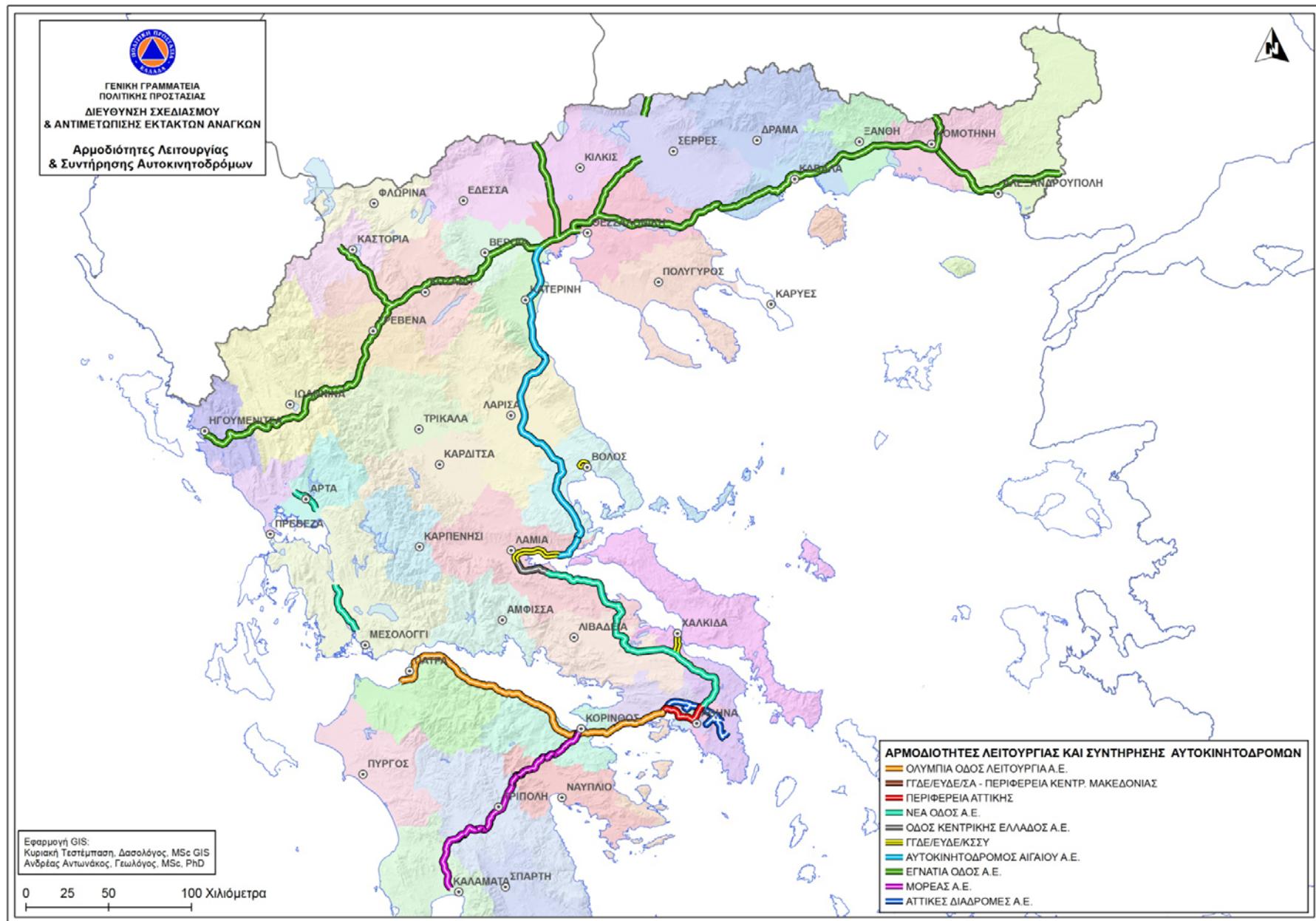

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ'

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθμ. 6658/21-10-2014 έγγραφό μας με θέμα «Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

ΧΑΡΤΗΣ 1. ΧΑΡΤΗΣ ΦΟΡΕΩΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΩΝ

ΧΑΡΤΗΣ 1. Χάρτης φορέων συντήρησης και λειτουργίας αυτοκινητοδρόμων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης που αναμένεται από 28-10-2014 να εφαρμοστούν οι νέοι οργανισμοί των Υπουργείων, το παρόν αποστέλλεται στις υφιστάμενες οργανικές μονάδες (όπως αυτές ισχύουν κατά την έκδοση του παρόντος) και σε παρενθεση αναφέρονται οι νέες συνιστώμενες οργανικές μονάδες.

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. **Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη**
  - α) **Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας**
    1. Δ/νση Γενικής Αστυνόμευσης
    2. Δνση Τροχαίας
  - β) **Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος**
    - α) Δ/νση Πυροσβεστικών Επιχειρήσεων
    - β) 199 ΣΕΚΥΠΣ / ΕΣΚΕ
2. **Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων / Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων (Γενική Γραμματεία Υποδομών)**
  - α. Δ/νση Εγγειοβελτιωτικών Έργων (Δ7) (Διεύθυνση Αντιπλημμυρικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων)
  - β. Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων Μείζονος περιοχής Θεσσαλονίκης (Διεύθυνση Έργων Ύδρευσης Αποχέτευσης και Επεξεργασίας Λυμάτων)
  - γ. Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων / Συντήρηση Αυτοκινητοδρόμων (ΕΥΔΕ /Σ.Α.) (Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων (ΕΥΔΕ) Κατασκευής και Συντήρησης Συγκοινωνιακών Υποδομών)
  - δ. Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων / Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης (ΕΥΔΕ / BOAK)
  - ε. Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων / Λειτουργίας και Συντήρησης Έργων Παραχώρησης (ΕΥΔΕ/ΛΣΕΠ) (Διεύθυνση Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης)

στ. Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Υ.Α.Σ.) (Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών)
3. **Αποκεντρωμένες Διοικήσεις του Κράτους**
  - α. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
  - β. Δ/νση Πολιτικής Προστασίας με την παράκληση για την άμεση αναπαραγωγή της παρούσας και την αποστολή της σε όλους τους Δήμους της Αποκεντρωμένης Διοικήσης
  - γ. Γενική Δ/νση Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων
4. **Περιφέρειες Κράτους**
  - α. Γραφεία κ.κ. Περιφερειαρχών
  - β. Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας, με την παράκληση να κοινοποιήσουν την παρούσα στους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες και σε όλους τους Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ, ΤΟΕΒ) με έδρα στην Περιφέρειά τους
  - γ. Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών
  - δ. Δ/νσεις Τεχνικών Έργων Περιφερειών
  - ε. Δ/νσεις Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων.

ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. **Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη**
  - α. Γραφείο κ. Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας
  - β. Γραφείο κ. Αρχηγού Πυροσβεστικού Σώματος
  - γ. Γραφείο κ. Αρχηγού Λιμενικού Σώματος και Ελληνική Ακτοφυλακής
2. **Υπουργείο Εθνικής Άμυνας**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Υπαρχηγού ΓΕΕΘΑ
  - γ. ΓΕΕΘΑ/ΕΘΚΕΠΙΧ
3. **Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο Αρχηγού Λιμενικού Σώματος και Ελληνικής Ακτοφυλακής
4. **Υπουργείο Εσωτερικών**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού

- β. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εσωτερικών
- γ. Γραφείο κ. Γενικού Διευθυντή Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Γραφείο κ. Γενικού Διευθυντή Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης)
- δ. Γραφείο κ. Γενικού Διευθυντή Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Γραφείο κ. Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης)
- 5. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείου Ειδικού Γραμματέα Δασών
  - γ. Γραφείο Ειδικού Γραμματέα Υδάτων
  - δ. Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης & Προστασίας Δασών & Φυσικού Περιβάλλοντος (Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος)
  - ε. Ειδική Γραμματεία Υδάτων
- 6. Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων / Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων (Γενική Γραμματεία Υποδομών)**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Έργων (Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Υποδομών)
- 7. Υπουργείο Υγείας**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
  - γ. Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας (Ε.Κ.Ε.Π.Υ.)
  - δ. Πρόεδρο Ε.Κ.Ε.Π.Υ.
  - ε. Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ) / Γραφείο κ. Προέδρου
- 8. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Πρόνοιας
  - γ. Γενική Δ/νση Πρόνοιας
  - δ. Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.)
    - i. Γραφείο κ. Προέδρου
    - ii. Δ/νση Κοινωνικών Παρεμβάσεων
- 9. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**
  - α. Γραφείο κ. Υπουργού
  - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
  - γ. Δ/νση Αξιοποίησης Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Μηχανικού Εξοπλισμού (Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων, Εδαφοϋδατικών Πόρων και Λιπασμάτων)
- 10. Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ)**
- 11. Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε. (ΟΣΕ)**
  - α. Γραφείο κ. Προέδρου
  - β. Υπηρεσία ΠΣΕΑ
- 12. Ελληνική Εταιρία Συντήρησης Σιδηροδρομικού Τροχαίου Υλικού Α.Ε. (ΕΕΣΣΤΥ)**
  - Γραφείο κ. Προέδρου & Διευθύνοντος Συμβούλου
- 13. Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε. (ΑΔΜΗΕ Α.Ε.)**
  - Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου
- 14. Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε. (ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.)**
  - Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου
- 15. Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ Α.Ε.)**
  - α. Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου
  - β. Διεύθυνση Ανθρωπίνων Πόρων/Τομέας Ασφάλειας Εγκ/σεων/ΠΣΕΑ
  - γ. Δ/νση Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία
- 16. Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε. (ΔΕΠΑ Α.Ε.)**
- 17. Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε. (ΔΕΣΦΑ Α.Ε.)**
- 18. Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε.)**
- 19. Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ)**
- 20. Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ)**

- 21. ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.**
Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου
- 22. ΠΡΟΑΣΤΙΑΚΟΣ Α.Ε.**
Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου
- 23. Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Πρωτευούσης Α.Ε. (ΕΥΔΑΠ Α.Ε.)**
- 24. Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.)**
- 25. Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (ΕΥΑΘ Α.Ε)**
- 26. Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (Ο.Α.Σ.Α.)**
- 27. Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.)**
- 28. ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.**
Γραφείο κ. Διευθύνοντα Συμβούλου
- 29. ΣΤΑ.ΣΥ Α.Ε.**
- 30. Ο.ΣΥ. Α.Ε.**
- 31. ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε**
  - α. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντη
  - β. Δ/νση Υποστήριξης Δικτύου/Τομέας Λειτουργίας Εκμετάλλευσης & Συντήρησης
- 32. ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ Α.Ε.**
- 33. Ολυμπία Οδός Λειτουργία Α.Ε.**
- 34. Μωρέας Α.Ε.**
- 35. Νέα Οδός Α.Ε.**
- 36. Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε.**
- 37. Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας Α.Ε.**

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Τάξης
3. Κ.Ε.Π.Π./ΕΣΚΕ
4. Β' Δ/νση ΓΓΠΠ
5. Γ' Δ/νση ΓΓΠΠ
6. Γραφείο τύπου ΓΓΠΠ